

د ټاکنو قانون لومړی فصل عمومي حکمونه

مبني

لومړی ماده:

دغه قانون د افغانستان د اساسي قانون د درې دېرشمې، شپږمې اتيايمې او يو سل و شپږمې پنځوسمې مادې د حکمونو له مخې، په (60، 61، 62، 65 او 67) مادو کې درج د ولسمشريزو ټاکنو، په (83، 84، 85، او 86) مادو کې درج د ملي شوري ټاکنو، او په (138 او 140) مادو کې درج د ولايتي، ولسوالي، او د کليو د شوري گاتو، د اساسي قانون په (141) ماده کې درج د بناوالي او د هغې د مجلسونو د ټاکنو د چارو د تنظيم په منظور وضع شوی دی.

موخي

دوه يمه ماده:

ددې قانون موخي عبارت دي له:

- 1- د آزادو، عمومي، پټو، مستقيمو، عادلانه او رڼو ټاکنو تنظيمول.
- 2- د رایې ورکونکو او کانديدانو (نوماندانو) د شرايطو او اوصافو.
- 3- د ټاکنيزو حوزو ټاکل.
- 4- د ټاکنو ډول او د هغو د جوړېدو څرنگوالي.
- 5- له ټاکنو څخه د راپيداشو د

قانون انتخابات فصل اول احکام عمومي

مبني

ماده اول:

این قانون به تاسی از حکم مواد سی و سوم، هشتاد و ششم و یکصد و پنجاه و ششم قانون اساسی بسمه منظر انتخابات ریاست جمهوری مندرج مواد (60، 61، 62، 65 و 67)، انتخابات شورای ملی مندرج مواد (83، 84، 85 و 86) و انتخابات شورا های ولایتی، ولسوالی و قریه ها مندرج مواد 138 و 140، شاروایی و مجالس آن مندرج ماده (141) قانون اساسی وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف این قانون عبارت است از:

- 1- تنظیم انتخابات آزاد، عمومی، سری، مستقیم، عادلانه و شفاف.
- 2- تعیین شرایط و اوصاف رأی دهندگان و کانديدان.
- 3- تعیین حوزه های انتخاباتی.
- 4- طرز انتخابات و چگونگی برگزاری آن.

سرغرونو، اعتراضونو اوشکایتونو په څیرونو پورې د اړونده چارو تنظیمول.

لنډ نوم

درېیمه ماده:

(۱) د ټاکنو خپلواک کمیسیون هغه بنسټ دی چې د اساسي قانون (۱۵۶) مادې پر بنسټ جوړ او لږ وروسته پدې قانون کې د کمیسیون په نوم یادېږي.

(۲) د ټاکنو د شکایتونو خپلواک کمیسیون وروسته له دې په دې قانون کې د شکایتونو دکمیسیون په نوم یادېږي.

اصطلاحگاني

څلورمه ماده:

راتلونکي اصطلاحگاني په دې قانون کې لاندې مفاهیم افاده کوي:

۱- ټاکنې: د رایه ورکونکو د ازادې، عمومي، سري او مستقیمی رأيي اخیستنې له لارې په دې قانون کې د اټکل شوو ټاکنیزو څوکیو له پاره د شرایطو لرونکو اشخاصو د غوره کولو بهیردی.

۲- فرعي ټاکنې: د پاتې مودې لپاره ټاکنیزو څوکیو ته د استازي د ټاکنو په موخه ټاکنې دي.

۳- ټاکنیز تقویم: د اساسي قانون او په دغه قانون کې د اټکل شویو حالاتو مطابق د ټاکنیزو فعالیتونو د

5- تنظیم امور مربوط به رسیدگی تخلفات، اعتراضات وشکایات ناشی از انتخابات.

نام اختصاری

ماده سوم:

(1) کمیسیون مستقل انتخابات نهادی که به اساس ماده (۱۵۶) قانون اساسی تشکیل گردیده و منبع در این قانون بنام کمیسیون یاد می شود.

(2) کمیسیون مستقل شکایات انتخاباتی منبع در این قانون بنام کمیسیون شکایات یاد می گردد.

اصطلاحات

ماده چهارم:

اصطلاحات آتی در این قانون مفاهیم ذیل را افاده می نماید:

1- انتخابات: روند قانونی و رسمی جهت گزینش نماینده در کرسی های انتخابی پیش بینی شده در قانون اساسی از طریق رای آزاد، عمومی، سري و مستقیم.

2 - انتخابات فرعی: انتخابات به منظور جاگزینی نماینده در کرسی های انتخابی در میعاد باقیمانده.

3- تقویم انتخاباتی: تاریخ پیش بینی شده برای اجراءات به موقع فعالیت های انتخاباتی مطابق قانون اساسی و حالات پیش بینی شده در این قانون.

- پر وخت ترسره کي دو لپاره اټکل شوي نه ته ده.
- ۴- ټاکنيزه حوزه: هغه ساحه ده چي د ټاکنيزو څو کيو د استازو د غوره کي دو لپاره ټاکل کي پري.
- ۵- رایه: د پام وړکانديد د غوره کولو په منظور د شخص د ارادي اعمالو د لړۍ.
- ۶- د رایي ورکونکو فهرست: هغه جدول دی چي د رایي ورکونې د شرایطو لرونکو اشخاصو نومونه په هغه کي درج او د رایي ورکونې په مشخصو مرکزونو کي خپرېږي.
- ۷- د رایي ورکونې مرکز: د رایي ورکولو لپاره د کمیسیون له خوا اټکل شوی ځای دی، چي د څو ځایونو لرونکی وي.
- ۸- د رایي ورکونې ځای: هغه ځای دی چي د رایي ورکونې په مرکزپوری مربوط د رایي د حق د کارولو په منظور مشخصېږي.
- ۹- د شمېرنې مرکز: د رایي ورکولو ځای دی، چي له رایي ورکولو وروسته، د رایي ورکولو پاڼي بي له ځنډه په هغه کي شمېرل کي پري.
- ۱۰- کانديد: هغه شخص دی چي د ټاکنيزې څوکي د نیولو لپاره په ټاکنو کي گډون کوي.
- ۱۱- د کانديدانو لومړنی فهرست:
- 4- حوزه انتخاباتي: ساحه است که برای گزینش نماینده کرسی های انتخابی تعیین می گردد.
- 5- رای: اعمال اراده شخص به منظور گزینش کانديد مورد نظر می باشد.
- 6- فهرست رای دهندگان: جدولی است که اسمای اشخاص واجد شرایط رای دهی در آن درج و در مراکز مشخص رای دهی نشر می گردد.
- 7- مرکز رای دهی: مکان پیش بینی شده از طرف کمیسیون جهت رای دهی که دارای چندین محل می باشد.
- 8- محل رای دهی: مکانی است که مربوط مرکز رای دهی به منظور استعمال حق رای مشخص می گردد.
- 9- مرکز شمارش: محل رای دهی است که بعد از ختم رای دهی، اوراق رای دهی بلافاصله در آن شمارش می گردد.
- 10- کانديد: شخصی است که برای احراز کرسی انتخابی در انتخابات شرکت می نماید.
- 11- فهرست ابتدائی کانديدان: جدولی است که در آن اسمای درخواست دهندگان برای احراز کرسی انتخابی درج و نشر

هغه جدول دی چې په هغه کې د ټاکنیزې څوکۍ د نیولو لپاره د غوښتونکو نومونه درج او خپرېږي.

۱۲- دکانديدانو وروستنی فهرست: هغه جدول دی چې په هغه کې، د شکایتونو کمیسیون له خوا د اعتراضونو له څیړلو او وروستني تصدیق وروسته د خطونو شمیر د شرایطو وړ کاندیدانو نومونه درج او د کمیسیون لخوا خپرېږي.

۱۳- ناظر: هغه شخص چې د سیاسي گوند، خپلواک نوماند او کورنیو او بهرنیو نهادونو په استازیتوب، د ټاکنو پر بهیر د څارنې په موخه، له کمیسیون څخه اعتبار لیک تر لاسه کوي.

۱۴- لیدونکی: کورنی یا بهرنی حقيقي یا حکمي شخص یا ټوليزی رسنی دي چې د کمیسیون له خوا د اعتبار لیک له تر لاسه کولو وروسته د ټاکنو له بهیر څخه لیدنه کوي.

۱۵- اعتبار لیک: هغه لیکلی سند دی چې د ټاکنو له بهیر څخه د څارنې یا لیدنې او یا د رپوټ د برابرولو د اجازې په منظور، ددې قانون د حکمونو مطابق د کمیسیون له خوا ورکول کېږي.

۱۶- ټاکنيزې مبارزې: هغه تبلیغاتي فعالیتونه دي چې د سیاسي گوندونو

می گردد.

12- فهرست نهائی کاندیدان: جدولی است که در آن اسامی کاندیدان

واجد شرایط بعد از بررسی اعتراضات و تصدیق نهایی کمیسیون شکایات توسط کمیسیون نش

می گردد.

13- ناظر: شخصی که به نمایندگی از حزب سیاسی، کاندید مستقل و نهاد های داخلی و خارجی به منظور نظارت بر روند انتخابات از طرف کمیسیون، اعتبار نامه دریافت می نماید.

14- مشاهد: شخص حقيقي یا حکمی داخلی یا خارجی یا رسانه های همگانی است که بعد از دریافت اعتبار نامه از طرف کمیسیون از روند انتخابات مشاهده می نماید.

15- اعتبارنامه: سندی کتبی است که به منظور اجازه نظارت یا مشاهده ویا تهیه گزارش از روند انتخابات مطابق احکام این قانون از طرف کمیسیون اعطاء می شود.

16- مبارزات انتخاباتی: فعالیت های تبلیغاتی است که توسط احزاب یا ائتلاف احزاب سیاسی ویا کاندیدان مستقل، به منظور جلب حمایت و کسب آرای بیشتر رای

- یادگوندونو د ائتلاف او یا خپلواکوکاندیدانو په واسطه د رای وړکونکو د ملاتړ د جلبولو او زیاتو رایو د ترلاسه کولو په منظور صورت مومي.
- ۱۷- قرنطین: تر بیاځلي څېړني پورې په لنډمهاله توگه دکمیسیون یا دشکایتونو د کمیسیون تر پرېکړې پورې د رایو شمېرلو له بهیر څخه د مشکوکو صندوقونو ایستل دي.
- ۱۸- لومړنی پایلي: هغه شمېرې دي چې د شمېرني په مرکز کې د رایي ورکونې له پای ته رسېدو وروسته اعلانېږي.
- ۱۹- قسمي پایلي: هغه شمېرې دي چې د پایلو د جمع بندی په بهیر کې وخت په وخت د کمیسیون له خوا اعلانېږي.
- ۲۰- ابتدایي پایلي: هغه شمېرې دي چې له جمع بندی وروسته او د شکایتونو له څېړني دمخه د کمیسیون له خوا اعلان او خپرېږي.
- ۲۱- وروستنی پایلي: هغه شمېرې دي چې د شکایتونو کمیسیون د څېړني او تصمیم له نیولو وروسته د کمیسیون له خوا تصدیق، اعلان، خپرې او تطبیقېږي.
- ۲۲- کوچی: د هیواد تبعه دی چې د استوگني د ثابت ځای نه لرونکی
- د هند د گان صورت می گیرد.
- 17- قرنطین: خارج ساختن صندوق های مشکوک از روند شمارش به طور موقت الی بررسی مجدد و اتخاذ تصمیم کمیسیون ویا کمیسیون شکایات.
- 18- نتایج اولیه: ارقامی است که بعد از ختم رأی دهی در مرکز شمارش، اعلان می گردد.
- 19- نتایج قسمی: ارقامی است که در جریان جمع بندی نتایج از طرف کمیسیون وقتاً فوقتاً اعلان می گردد.
- 20- نتایج ابتدائی: ارقامی است که بعد از تکمیل جمع بندی و قبل از رسیدگی به شکایات از طرف کمیسیون اعلان و نشر می گردد.
- 21- نتایج نهائی: ارقامی است که بعد از بررسی و اتخاذ تصمیم کمیسیون شکایات از طرف کمیسیون تصدیق، اعلان، نشر و تطبیق می گردد.
- 22- کوچی: تبعه کشور است که فاقد مکان ثابت سکونت بوده، پیشه اصلی آن مالداري و نظر به شرایط اقلیمی از یک محل به محل دیگر نقل مکان می نماید.
- 23- مراجعه به ارای عمومی: پروسه سیاسی که به منظور ابراز

دی، اصلي کسب یې مالداري او اقلیمی شرایطو ته په کتو سره له یوه ځای څخه بل ځای ته نقل مکان کوي.

۲۳- عمومي رایو ته مراجعه: هغه سیاسي پروسه ده، چې د مهمو ملي، سیاسي، ټولنیزو او اقتصادي موضوعگانو په اړه د هیواد د اساسي قانون له مخې د افغانستان د خلکو د عمومي موافقو یا مخالفو رایو او فکرونو د څرگندولو په موخه ترسره کېږي.

۲۴- درغلي: د سندونو جعل، د رایو د شمېرلو او د هغه پایلو د ثبتولو په وخت کې د نوماندانو په زیان یا گټه د رایو ډېرول او کمول او د ټاکنو په پایلو کې د بدلون رامنځ ته کول دي.

په ټاکنو کې د گډون حق

پنځمه ماده:

(۱) د رایې ورکونې د شرایطو لرونکي نارینه او ښځینه اتباع حق لري د رایې ورکونکي یا کانديد په توگه نوم ثبت کړي او په ټاکنو کې گډون وکړي.

(۲) که چېرې ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوي اشخاص د نوم ثبتونې له حق یا د ټاکلو له حق یا د ټاکل کېدو له حق څخه بې برخې شي، حق لري اړوندې واکمني مرجع ته شکایت وکړي.

موافقت ویا مخالفت افکار و آراء عمومی مردم افغانستان در قبال موضوعات مهم ملی سیاسی، اجتماعی و اقتصادی مطابق به احکام قانون اساسی در کشور انجام می شود.

24- تقلب: جعل اسناد، کم کردن ویا زیادکردن آراءبه نفع ویاضرر کانديدان حين شمارش و ثبت نتایج آراء و ایجاد تغییر در نتایج انتخابات است.

حق شرکت در انتخابات

ماده پنجم:

(1) اتباع واجد شرایط رأی دهی اعم از زن و مرد حق دارند، به حیث رأی دهنده یا کانديد ثبت نام نموده و در انتخابات شرکت نمایند.

(2) هرگاه اشخاص مندرج فقره

(1)

این ماده از حق ثبت نام یا حق انتخاب کردن ویا انتخاب شدن محروم گردند، حق دارند به مرجع ذیصلاح مربوطه شکایت نمایند.

(3) هر رأی دهنده حق دارد به یک

مرکز رأی دهی جهت اعمال رأی خود دسترسی داشته باشد.

(4) رأی دهندگان واجد شرایط، در

انتخابات دارای حق رأی مساوی بوده که به صورت مستقیم از آن

(۳) هر رايه ورکونکي حق لري د خپلي رايي د اعمالولو لپاره د رايي ورکونې يوه مرکز ته لاس رسي ولري.

(۴) د شرايطو لرونکي رايه ورکونکي، په ټاکنوکي د مساوي رايي د حق لرونکي دي چي په مسقيمه توگه له هغه څخه گټه اخلي. د ژبي، مذهب، قوم، جنس، قبيلې، سمت، استوگني او ټولنيز يا وظيفوي موقف او يا معلوليت په اړه پر رايه ورکونکو باندې د هر ډول مسـ~~تقيم~~ او نا مستقيم محدوديت اعمالول ممنوع دي.

(۵) کوچيان، مهاجرين، له هېواده بهر د مېشتو سياسي نمايندگيو کارکونکي، نظامي منسوبين او د شرايطو لرونکي محبوسين حق لري د امکان په صورت کي د رايي ورکونې په هغو جلا جلا مرکزونوکي چي د کميسيون له خوا جوړېږي، په ټاکنوکي گډون وکړي.

د رايي ورکونکي مکلفيت شپږمه ماده:

(۱) رايه ورکونکي مکلف دي، د رايي ورکولو د پاڼو د ترلاسه کولو لپاره، د تابعيت تذکره او يا د رايي ورکولو هغه ثبت شوي کارت چي د کميسيون له خوا د هغه د هويت د تثبيت لپاره مشخص شوي، وړاندې

استفاده به عمل مي آورند. اعمال هر نوع محدوديت مستقيم يا غير مستقيم بالاي راي دهندگان و کانديدان به ارتباط زبان، مذهب، قوم، جنس، قبيله، سمت، سکونت و موقف اجتماعي يا وظيفوي ويا معلوليت ممنوع مي باشد.

(5) کوچي ها، مهاجرين، کارکنان نمايندگي هاي سياسي مقيم خارج کشور، منسوبين نظامي و محبوسين واجد شرايط، حق دارند در صورت امکان در مراکز راي دهی جداگانه که از طرف کميسيون ايجاد مي گردد، در انتخابات شرکت نمايند.

مکلفيت راي دهند ماده ششم:

(1) راي دهنده مکلف است جهت حصول ورق راي دهی، تذکره تابعيت ويا کارت راي دهی داراي ثبت که توسط کميسيون به منظور تثبيت هويت او مشخص گرديده است، ارائه نمايد.

(2) در صورت که مبني تذکره تابعيت باشد، اداره ثبت احوال نفوس مکلف است لست اشخاص دارنده تذکره تابعيت الکترونيکی را که در روز انتخابات سن 18 سالگی را تکميل کرده باشند به مصـ~~رف~~

کمیسیون الی سه ماه قبل از برگزاری انتخابات تکمیل و در اختیار کمیسیون قرار دهد.

(3) هر رای دهنده در انتخابات دارای حق یک رای بوده که می تواند آنرا بلاواسطه برای کاندید مورد نظر استعمال نماید.

(4) هرگاه رای دهنده جهت پیداکردن کاندید مورد نظر نیاز به راهنمایی داشته باشد از شخصی مورد اعتماد خود تقاضای کمک کرده می تواند.

مکلفیت کمیسیون

ماده هفتم:

(1) کمیسیون، انتخابات مندرج این قانون را اداره و نظارت می نماید.

(2) کمیسیون مکلف است مراکز رای دهی را با در نظر داشت موقعیت رای دهندگان ایجاد نماید.

(3) کمیسیون مکلف است فهرست رای دهنده گان را قبل از برگزاری انتخابات در مراکز رای دهی ثبت و نشر نماید.

(4) کمیسیون مکلف است مواد مورد ضرورت انتخابات را قبل از روزبرگزاری انتخابات در مراکز رای دهی آماده و سهولت های ممکنه را جهت اشتراک و استعمال حق رای دهندگان و کاندیدان فراهم

کری.

(2) په هغه صورت کې چې مېنې د تابعیت تذکره وي، د نفوسو احوالو د ثبت اداره مکلفه ده، د تابعیت الکترونیکی تذکری درلودونکو هغو اشخاصو لېست، چې د ټاکنو په ورځ د 18 کلنۍ سن یې بشپړ کړی وي، د کمیسیون په لگښت د ټاکنو له ترسره کېدو درې میاشتی مخکې بشپړ او د کمیسیون په واک کې ورکړي.

(3) هر رایه ورکوونکی په ټاکنو کې یوازې د یوې رایې حق لري، چې کولی شي هغه بلاواسطه، د نظر وړ نوماند لپاره وکاروي.

(4) که چېرې رایه ورکوونکی د خپل پام وړ نوماند د پیداکولو په غرض لارښوونې ته اړتیا ولري، له خپل اعتبار وړ شخص څخه د مرستې غوښتنه کولی شي.

د کمیسیون مکلفیت

اوومه ماده:

(1) کمیسیون، په دې قانون کې درج شوي ټاکنې اداره او څارنه یې کوي.

(2) کمیسیون مکلف دی د رایې ورکوونکو د موقعیت له په پام کې نیولو سره د رایې ورکونې مرکزونه جوړکړي.

(3) کمیسیون مکلف دی، د رایې ورکوونکو نوملړ د ټاکنو له ترسره

کې دو مخکې د رایې ورکولو په مرکزونو کې ثبت او نشر کړي.

(۴) کمیسیون مکلف دی د ټاکنو د اړتیا وړ مواد، د ټاکنو د کېدو له ورځې دمخه د رایې ورکونې په مرکزونو کې چمتو او رایه ورکوونکو او کاندیدانو ته د گډون او د رایې د حق د استعمال لپاره ممکنې اسانتیاوې برابرې کړي.

د ادارو مکلفیت

اتمه ماده:

(۱) دولتي او نادرولتي ادارې، سیاسي گوندونه او د گوندونو ائتلاف او ټولنیز سازمانونه مکلف دي د ټاکنو په بهیر کې له کمیسیون، د شکایتونو کمیسیون او رسنیو کمیسیون سره همکاري وکړي، هغه تصمیمونه چې دې قانون د حکمونو مطابق د هغو له خوا نیول کېږي، په پام کې ونیسي او تعویل یې کړي.

(۲) د احصایې د مرکزي ادارې عمومي ریاست مکلف دی د کمیسیون له خوا په ټاکلي موده کې د کوچیانو په شمول د هر ولایت، بنار، ناحیې، ولسوالۍ او کلي د رسمي نفوسو ډېر نوي دقیق ارقام د کمیسیون په واک کې ورکړي.

لاس وهنه نه کول

نهمه ماده:

نماید.

مکلفیت ادارات

ماده هشتم:

(۱) ادارات دولتي و غیردولتي، احزاب و ائتلاف احزاب سیاسي و سازمانهای اجتماعی مکلف اند در روند انتخابات با کمیسیون، کمیسیون شکایات و کمیسیون رسانه ها همکاری نموده، تصامیمی راکه مطابق احکام این قانون از طرف آنها اتخاذ می گردد، رعایت و تعویل نمایند.

(۲) ریاست عمومی اداره مرکزی احصایه مکلف است در مدت تعیین شده توسط کمیسیون، جدیدترین ارقام دقیق رسمی نفوس هر ولایت، شهر، ناحیه، ولسوالی و قریه را به شمول کوچی ها در اختیار کمیسیون قرار دهد.

عدم مداخله

ماده نهم:

(۱) اشخاص حقیقی و حکمی نمی توانند به طور مستقیم و یا غیر مستقیم در امور انتخابات مداخله نمایند.

(۲) استفاده از هر نوع دارائی، تسهیلات و منابع دولتی به نفع یا ضرر کاندید یا کاندیدان مشخص ممنوع می باشد.

استفاده مساوی از منابع و تسهیلات دولتی و عامه، مطابق احکام این قانون به نفع عموم کاندیدان از این حکم مستثنی است.

فصل دوم

حوزه های انتخاباتی

تعیین حوزه های انتخاباتی

ماده دهم:

حوزه های انتخاباتی به منظور برگزاری انتخابات ریاست جمهوری، ولسی جرگه، شورای ولایتی، شورای ولسوالی، شورای قریه، شاروال ها و اعضای مجالس شاروالی ها قرار ذیل تعیین می گردد:

- 1- برای انتخابات ریاست جمهوری، تمام کشور یک حوزه انتخاباتی.
- 2- برای اعضای ولسی جرگه، ولایت.
- 3- برای اعضای شورای ولایتی، ولایت.
- 4- برای اعضای شورای ولسوالی، ولسوالی.
- 5- برای انتخابات شورای قریه، هر قریه یک حوزه انتخاباتی.

(۱) حقوقی یا حکمی اشخاص نه شی کولی په مستقیم یا نامستقیم ډول د ټاکنو په چارو کې لاس وهنه وکړي. (۲) د مشخص کاندید یا کاندیدانو په ګټه او تاوان له هر ډول دولتي او عامه شتمنی، اسانتیاوو او سرچینو څخه ګټه اخیستل ممنوع دي. د ټولو کاندیدانو په ګټه، ددې قانون د حکمونو مطابق له دولتي او عامه سرچینو او اسانتیاوو څخه برابره ګټه اخیستنه له دې حکم څخه مستثنی ده.

دوه یم فصل

ټاکنیزې حوزه

د ټاکنیزو حوزه ټاکل

لسمه ماده:

د جمهوري ریاست، ولسي جرگي، ولایتي شورې، د ولسوالۍ شورې، د کلي شورا، بناروالانو او د بناروالۍ د مجلسونو غړي د ټاکنو په منظـور ټاکنیزې حوزه، په لاندې توګه ټاکل کېږي:

- ۱- د جمهوري ریاست د ټاکنو لپاره، ټول هیواد یوه ټاکنیزه حوزه.
- ۲- د ولسي جرگي د غړو لپاره ولایت.

۳- د ولایتي شورې د غړو لپاره، ولایت.

۴- د ولسوالۍ شورې د غړو لپاره، ولسوالۍ.

۵- د کلي د ټاکنو لپاره، هر کلی یوه ټاکنیزه حوزه.

۶- د ښاروال لپاره، ښار.

۷- د ښاروالیو د مجلسونو د څوکیو د ټاکنو لپاره هره ناحیه یوه ټاکنیزه حوزه او هغه ښارونه چې په ناحیو وېشل شوي نه وي، اړوند ښار یوه ټاکنیزه حوزه ده.

د ټاکنیزو حوزو د پولو ټاکل

یوولسمه ماده:

(۱) د ټاکنیزو حوزو د پولو ټاکل د سیمه ییزو ارګانونو په ادارې پورې اړه لري.

(۲) د سیمه ییزو ارګانونو اداره مکلفه ده چې تر ټاکنو (۱۸۰) ورځې مخکې د ټاکنیزو حوزو پولې مشخص کړي او کمیسیون ته یې رسماً خبر ورکړي.

درېیم فصل

د رایې ورکونکو او

کاندیدانو شرایط

د رایې ورکونکو شرایط

دوولسمه ماده:

رایه ورکونکی د لاندې شرایطو لرونکی دی:

۶- برای شاروال، شهر.

۷- برای کرسی های مجالس شاروالی ها، هرناحیه یک حوزه انتخاباتی و شهر های که به نواحی منقسم نگردیده باشد، شهر مربوط یک حوزه انتخاباتی.

تعیین سرحدات حوزه های

انتخاباتی

ماده یازدهم:

(۱) تعیین سرحدات حوزه های انتخاباتی مربوط اداره ارگان های محل می باشد.

(۲) اداره ارگان های محل مکلف است تا (۱۸۰) روز قبل از برگزاری انتخابات سرحدات حوزه های انتخاباتی را مشخص ساخته و به کمیسیون رسماً اطلاع دهد.

فصل سوم

شرایط رأی دهندگان و

کاندیدان

شرایط رأی دهندگان

ماده دوازدهم:

رأی دهنده واجد شرایط ذیل می باشد:

- ۱- تابعیت افغانستان را داشته باشد.
- ۲- سن (۱۸) سالگی را در روز انتخابات تکمیل نموده باشد.
- ۳- به حکم قانون یا محکمه ذیصلاح از حقوق مدنی محروم

۱- د افغانستان تابعیت ولري.

۲- د ټاکنو په ورځ يې (۱۸) کلنی سن بشپړ کړی وي.

۳- د قانون يا واکمني محکمي په حکم له مدني حقوقوڅخه محروم شوی نه وي.

۴- نوم يې د رأبي ورکونکو په لست کې ثبت شوی وي.

جمهوري رياست ته د نوماند شرايط

ديارلسمه ماده:

(۱) هغه شخص چې جمهوري رياست ته نوماندېږي د لاندې شرايطو درلودونکی وي:

۱- د افغانستان تبعه، مسلمان او له افغان والدينوڅخه زېږېدلی وي او د بل هېواد تابعیت ونه لري.

۲- د کانديدېدو په ورځ يې سن له څلوېښتو کلونوڅخه لږ نه وي.

۳- د محکمي له خوا د بشري ضد جرمونو، او جنايت په ارتکاب او يا له مدني حقوقوڅخه په حرمان محکوم شوی نه وي.

۴- هېڅ څوک نه شي کولی تر دوو دورو زيات د جمهور رئيس په توگه وټاکل شي.

(۲) د جمهوررئيس مرستيالان هم ددې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو شرايطو لرونکي وي.

ملی شوری ته د کانديد شرايط

نگرديده باشد.

۴- اسم وی در لست رأی دهندگان ثبت شده باشد.

شرایط کانديد رياست جمهوری
ماده سيزدهم:

(۱) شخصی که به رياست جمهوری کانديد می شود، واجد شرايط ذيل می باشد:

۱- تبعه افغانستان، مسلمان و متولد از والدين افغان بوده و تابعیت کشور ديگری را نداشته باشد.

۲- در روز کانديد شدن سن وی از چهل سال کمتر نباشد.

۳- از طرف محکمه به ارتکاب جرایم ضد بشری و جنايت ويا حرمان از حقوق مدنی محکوم نشده باشد.

۴- هيچ شخص نمی تواند بيش از دو دوره به حيث رئيس جمهور انتخاب گردد.

(۲) معاونين رئيس جمهور نیز دارای شرايط مندرج فقره (۱) اين ماده می باشند.

شرایط و اوصاف کانديد

شورای ملی

ماده چهاردهم:

(۱) شخصی که به عضویت شورای ملی کانديد يا تعيين می

او صفتونه

څوارلسمه ماده:

(۱) هغه شخص چې د ملي شوري غړيتوب لپاره نوماند او يا ټاکل کيږي بايد د لاندې شرايطو او صفتونو لرونکی وي:

۱- د افغانستان تابعيت ولري، يا د نوماندۍ يا ټاکل کيږي له ورځې لس کاله مخکې يې د افغانستان تابعيت ترلاسه کړی وي.

۲- د محکمې له خوا د بشري ضد جرمونو او جنايت په ارتکاب او يا له مدني حقوقو څخه په حرمان محکوم شوی نه وي.

۳- د ولسي جرگې غړو د نوماندۍ په ورځ د پنځه ويشت کلنۍ سن او د مشرانو جرگې غړو د پنځه دېرش کلنۍ سن د نوماندۍ يا ټاکل کيږي په ورځ بشپړ کړی وي.

شود، علاوه بر تکميل شرايط انتخاب کنندگان واجد شرايط و اوصاف ذيل می باشد:

1- تبعه افغانستان بوده يا حد اقل ده سال قبل از تاريخ کانديد يا تعيين شدن، تابعيت دولت افغانستان را کسب کرده باشد.

2- از طرف محکمه به ارتکاب جرايم ضد بشری و جنايت و يا حرمان از حقوق مدنی محکوم نشده باشد.

3- اعضای ولسی جرگه سن بيست و پنج سالگی را در روز کانديد شدن و اعضای مشرانو جرگه سن سی و پنج سالگی را در روز کانديد يا تعيين شدن تکميل نموده باشند.

شرايط کانديد عضويت شورای

ولایتي و شورای ولسوالی

ماده پانزدهم:

شخصی می تواند خود را به عضويت شورای ولایتي يا شورای ولسوالی کانديد نماید که علاوه بر شرايط رأی دهنده دارای شرايط ذيل نیز باشد:

1- حداقل سن بيست و پنج سالگی را در روز کانديد شدن اکمال نموده

د ولایتي شوري او ولسوالی

شوري د غړيتوب د کانديد

شرايط

پنځلسمه ماده:

هغه شخص کولای شي ځان د ولایتي يا د ولسوالی د شوري غړيتوب ته کانديد کړي چې د رأيي

ورکونکي پر شرایطو برسی ره، د لاندې شرایطو لرونکی هم وي:

۱- د کاندیدېدو په ورځ یې لږترلږه د پنځه ویشت کلنی سن بشپړ کړی وي.

۲- لږترلږه د دوولسم ټولگي د فراغت د سند لرونکی وي.

د کلیو د شورې د غړیتوب د کاندید شرایط

شپاړسمه ماده:

هغه شخص کولای شي ځان د کلي د شورې غړیتوب ته کاندید کړي چې د رایې ورکونکي پر شرایطو برسی ره، د لاندې شرایطو لرونکی هم وي:

۱- د کاندیدېدو په ورځ یې لږترلږه د پنځه ویشت کلنی سن بشپړ کړی وي.

۲- لږترلږه په لیکلو او لوستلو وپوهیږي.

د بناروالی د کاندید شرایط

اوولسمه ماده:

هغه شخص کولای شي ځان د بناروال په توگه کاندید کړي چې د رایې ورکونکي پر شرایطو برسی ره، د لاندې شرایطو لرونکی هم وي:

۱- د کاندیدېدو په ورځ یې لږترلږه د دېرش کلنی سن بشپړ کړی وي.

۲- د ولایت د مرکز کاندید لږترلږه د

باشد.

۲- حد اقل دارای سند فراغت صنف دوازدهم باشد.

شرایط کاندید عضویت شورای قریه

ماده شانزدهم:

شخصی می تواند خود را به عضویت شورای قریه کاندید نماید که علاوه بر شرایط رأی دهنده دارای شرایط ذیل نیز باشد.

۱- حداقل سن بیست و پنج سالگی را در روز کاندید شدن تکمیل نموده باشد.

۲- حد اقل خواندن و نوشتن را بداند.

شرایط کاندید شاروالی

ماده هفدهم:

شخصی می تواند خود را به حیث شاروال کاندید نماید که علاوه بر شرایط رأی دهنده، دارای شرایط ذیل نیز باشد:

۱- حداقل سن سی سالگی را در روز کاندید شدن تکمیل نموده باشد.

۲- کاندید مرکز ولایت حد اقل دارای تحصیلات لسانس و کاندید سایر شهرها دارای سند فراغت صنف دوازدهم باشد.

ډي سانس د لوړو زده کړو لرونکی او د نورو ښارونو کانديد د دوولسم ټولگي د فراغت د سند لرونکی وي.

3- د کانديدېدو له ورځې دمخه لږترلږه پنځه کاله په هغه ښارکي چې ځان کانديدوي، استوگنه ولري.

د ښاروالۍ د مجالسو د غړيتوب

د کانديد شرايط

اتلسمه ماده:

هغه شخص کولای شي ځان د ښاروالۍ مجلس غړيتوب لپاره کانديد کړي چې د رايې ورکونکي پر شرايطو برسيږه، د لاندې شرايطو لرونکی هم وي:

۱ - د افغانستان تابعيت لرل.

۲ - د واکمنې محکمې په واسطه پر بشري ضد جرايمو او جنايتونو په ارتکاب يا له مدني حقونو څخه په حرمان نه محکوميت.

۳ - د نوماندۍ تر ورځې يې حداقل د (۲۵) کلنۍ سن بشپړ کړی وی.

۴ - لږترلږه د بکلوريا سند درلودل.

۵ - د کانديدېدو له ورځې دمخه لږترلږه پنځه کاله په هغه ښارکي چې ځان کانديدوي، استوگنه ولري.

د کانديدېدو لپاره محدوديت

نولسمه ماده:

(۱) لاندې اشخاص نشي کولای له خپلو دندوڅخه له استعفي دمخه ځان، په دې قانون کي درج شوو

3- حد اقل پنج سال قبل از روز کانديد شدن در شهري که خود را کانديد می نمايد، سکونت داشته باشد.

شرايط کانديد عضويت مجالس

شاروالی

ماده هجدهم:

شخصی می تواند خود را به عضويت مجلس شاروالی کانديد نمايد که علاوه بر شرايط رأی دهنده دارای شرايط ذيل نیز باشد:

۱ - داشتن تابعيت افغانستان.

۲ - عدم محکوميت به ارتکاب جرايم ضد بشری و جنایت و یا حرمان از حقوق مدنی توسط محکمه با صلاحیت.

۳ - حد اقل سن 25 سالگی را در روز کانديد شدن تکميل نموده باشد.

4- حد اقل سند تعليمی بکلوريا.

5- حد اقل پنج سال قبل از روز کانديد شدن در شهري که خود را کانديد می نمايد، سکونت داشته باشد.

محدوديت برای کانديد شدن

ماده نهم:

(1) اشخاص آتی نمی توانند قبل از استعفاء ازوظايف شان، خود را به کرسی های انتخابی مندرج این قانون کانديد نمايند:

ټاکنیزو څوکیو ته کانديد کړي:

- ۱- د سترې محکمې رئیس او غړي او نور قاضیان.
 - ۲- لوی څارنوال، څارنوالان او د څارنوالۍ د ادارې مسلکي غړي.
 - ۳- وزیران، سلاکار وزیران، د جمهوري ریاست سلاکاران، معینان، د خپلواکو لویو ریاستونو رئیسان، د خپلواکو کمېسیونونو غړي، والیان او د هغوی مرستیالان، ولسوالان، په بهر کې د هېواد د سیاسي نمایندگیو سفیران او کارکوونکي.
 - ۴- د ملي دفاع او کورنیو چارو د وزارتونو او د ملي امنیت د عمومي ریاست او د نظامي تشکیلاتو لرونکو نورو وزارتونو او ادارو نظامي منسوبین.
 - ۵- د ملکي خدمتونو کارکوونکي.
 - ۶- د کمېسیون موقت یا دایمي کارکوونکي.
 - ۷- د دولتي لوړو زده کړو د مؤسسو استادان او د افغانستان د اسلامي جمهوریت د علومو اکاډمۍ د علمي کادر غړي.
- (۲) که چېرې ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوي اشخاص په ټاکنوکې بریالي نشي، د قانون د حکمونو مطابق، بېرته مقررېدای شي. پدې صورت کې د استعفي عواقب د دې مادې د (۱) فقرې د 5 او 7 بند پر ذواتو نه تطبیقيږي.
- 1- رئیس و اعضای ستره محکمه و سایر قضات.
 - 2- لوی څارنوال، څارنوالان و اعضای مسلکی اداره څارنوالی.
 - 3- وزراء، وزرای مشهور، مشاورین ریاست جمهوری، معینان، روسای عمومی ریاست های مستقل، رؤسا و اعضای کمیسیون های مستقل، والی ها و معاونین آنها، ولسوالان، سفراء و کارکنان نمایندگی های سیاسی کشور مقیم خارج.
 - 4- منسوبین نظامی وزارت های دفاع ملی و امور داخله و ریاست عمومی امنیت ملی و سایر وزارت ها و ادارات دارای تشکیلات نظامی.
 - 5- کارکنان خدمات ملکی.
 - 6- کارکنان موقت یا دایمی کمیسیون.
 - 7- استادان مؤسسات تحصیلات عالی دولتی و اعضای کادر علمی اکادمی علوم جمهوری اسلامی افغانستان.
- (2) هرگاه اشخاص مندرج فقره (1) این ماده در انتخابات موفق نشوند، مطابق احکام قانون مجدداً مقرر شده می توانند. در این صورت عواقب استعفاء بالای ذوات بند (5 و 7) فقره (1) این ماده تطبیق نمی شود.

(۳) که چي بري د مشرانو جرگي د انتصابي غړو په شمول د ټاکنيزو څو کيو يو له غړو څخه و غواړي بلي ټاکنيزي څوکي ته ځان کانديد کړي، مکلف دی د موجودې څوکي نه له خپل غړيتوب څخه استعفي ورکړي.

د ولايتي او ولسوالي د شورې څو غړي چي د مشرانو جرگي غړيتوب ته او يا د مشرانو جرگي هغه غړي چي ولايتي شورې گانو او ولسواليو شورې گانو ته خپل ځان کانديدوي، له دي امر څخه مستثني دي.

(۴) هېڅ شخص نه شي کولای په عين وخت کي له يوې ټاکنيزي حوزې څخه په زياتو يا له يوې ټاکنيزي څوکي څخه زياتو ته ځان کانديد کړي.

څلورم فصل

د جمهوري رياست ټاکنې

د جمهوررئيس ټاکل

شلمه ماده:

(۱) جمهوررئيس د رأيي له پنځوس سلني ډېرو ازادو، عمومي، پټو او مستقيمو رایو په ترلاسه کولو ټاکل کېږي.

(۲) که چي بري په لومړي پړاو کي له کانديدانو څخه هېڅ يو ونه کړای شي د رایو له پنځوس سلني څخه زيات اکثریت ترلاسه کړي، ټاکنې د

(۳) هرگاه يکي از اعضای کرسی های انتخابی بشمول اعضای انتصابی مشرانو جرگه بخواهد به کرسی دیگر انتخابی خود را کانديد نماید، مکلف است از عضویت خویش از کرسی موجود استعفاء دهد.

اعضای شورای ولایتی و شورای ولسوالی که به عضویت مشرانو جرگه و یا اعضای مشرانو جرگه خود را به شورای ولایتی و یا شورای ولسوالی کانديد می نمایند، از این حکم مستثني می باشند.

(۴) هیچ شخص نمی تواند در عين زمان در بیش از یک حوزه انتخاباتی یا برای بیش از یک کرسی انتخابی خود را کانديد نماید.

فصل چهارم

انتخابات ریاست جمهوری

انتخاب رئیس جمهور

ماده بیستم:

(۱) رئیس جمهور با کسب بیش از پنجاه فیصد آراء رای دهندگان از طریق رای گیری آزاد، عمومی، سری و مستقیم انتخاب می گردد.

(۲) هرگاه در دور اول هیچ یک از کانديدان نتواند اکثریت بیش از پنجاه فیصد آراء را بدست آورد، انتخابات برای دور دوم در

دوه یم دور لپاره، د ټاکنو د پایلو د اعلام له نېټې څخه د دوو اوونیو په ترڅ کې ترسره کېږي او په دې دور کې یوازې دوه تنه هغه کانديدان چې په لومړي دور کې یې تر ټولو زیاتي رأیې لاس ته راوړي دي، مکلف دي چې گډون وکړي.

(۳) له دوو څخه د زیاتو کانديدانو ترمنځ د رایو د تساوی په صورت کې چې په لومړي دور کې زیاتي رأیې لاس ته راوړي دي، دوه تنه هغه کانديدان چې د لوړو معیارونو لرونکي وي، د دوه یم دور د کانديدانو په توگه ټاکل کېږي. ډېر لوړ معیارونه په ترتیب سره عبارت دي له:

- ۱- د تحصیل درجه.
- ۲- علمي درجه.
- ۳- په دولتي او نادولتي ادارو کې د کار تجربه.
- ۴- د نښان، مډال او افتخاري لقب لرل.

(۴) د ټاکنو په دوه یم دور کې هغه کانديد چې د رایو اکثریت ترلاسه کړي، جمهور رئیس پیژندل کېږي. په دوه یم دور کې د کانديدانو ترمنځ د رایو د تساوی په صورت کې، گټونکی کانديد ددې مادې په (۳) فقره کې د درج شوو ډېرو لوړو معیارونو پربنسټ د جمهور رئیس په توگه ټاکل کېږي.

ظرف دو هفته از تاریخ اعلام نتایج نهائی انتخابات، برگزار می گردد و در این دور تنها دو نفر از کانديدانی که بیشترین آراء را در دور اول بدست آورده اند، مکلف اند شرکت نمایند.

(3) در صورت تساوی آراء میان بیش از دو کانديدیکه بیشترین آراء را در دور اول بدست آورده اند، دو نفر کانديدانی که عالیترین معیار ها را دارا باشند، به حیث کانديدان دور دوم تعیین می گردند. عالی ترین معیارها

- بالترتیب عبارت اند از:
- 1- درجه تحصیل.
 - 2- درجه علمی.
 - 3- تجربه کاری در ادارات دولتی و غیر دولتی.
 - 4- داشتن نشان، مډال و لقب افتخاری.
 - (4) در دور دوم انتخابات، کانیدی که اکثریت آراء را کسب کند، رئیس جمهور شناخته می شود. در صورت تساوی آراء میان کانديدان در دور دوم، کانديد پرنده براساس عالیترین معیارهای مندرج فقره (3) این ماده به حیث رئیس جمهور تعیین می گردد.
 - (5) هرگاه یکی از کانديدان ریاست جمهوری در جریان دور اول یا

دوم رأی گیری و یا بعد از انتخابات و قبل از اعلام نتایج انتخابات وفات نماید، انتخابات مجدد میان کاندیدان باقیمانده حداکثر در خلال مدت (30) روز، مطابق احکام این قانون بر گزار می گردد. (6) شخص برنده، سی روز بعد از اعلام نتایج و با بدست آوردن وثیقه از جانب کمیسیون به حیث رئیس جمهور به کار آغاز می نماید.

فصل پنجم انتخابات اعضای ولسی جرگه تعداد اعضای ولسی جرگه

ماده بیست و یکم:

ولسی جرگه دارای (249) کرسی می باشد که (239) آن بادر نظر داشت تناسب نفوس به ولایات و (10) کرسی باقی مانده آن به کوچی ها (جمعیت غیر ساکن کشور) اختصاص داده می شود.

اختصاص کرسی ها به ولایات
ماده بیست و دوم:

(1) کمیسیون (239) کرسی را

(5) که چیری د جمهوری ریاست یو له کاندیدانو خخه د رأیی اخیستنی د لومری یا دوه یم دور په بهیرکی او یا له ټاکنو وروسته او د ټاکنو د پایلو له اعلام خخه دمخه وفات شی، د پاتی کاندیدانو ترمنځ بیا ټاکنی زیات نه زیات د (30) ورځو مودی په ترڅ کی، ددی قانون د حکمونو مطابق ترسره کیږي.

(6) گټونکی شخص، د پایلو تر اعلان او له کمیسیون خخه د وثیقی له ترلاسه کولو دپرش ورځی وروسته، د جمهوررئیس په توگه کار پیلوي.

پنجم فصل د ولسی جرگی د غړو ټاکنی

د ولسی جرگی د غړو شمیر

یوویشتمه ماده:

ولسی جرگه د (249) څوکیو لرونکی ده چي د هغی (239) د نفوس د تناسب په نظر کی نیولو سره ولایتونو ته او د هغی (10) پاتی څوکی کوچیانو (د هیواد غیر میشت ټولنی) ته اختصاص ورکول کیږي.

ولایتونو ته د څوکیو اختصاص

دوه ويشتمه ماده:

برای ولايات به ترتيب ذیل

اختصاص می دهد:

- 1- مجموع نفوس ولايات بر (239) کرسی تقسیم می گردد تا سهمیه نفوس برای یک کرسی معین گردد.
- 2- نفوس هر ولايت بر سهمیه کرسی تقسیم می گردد تا تعداد کرسی های هر ولايت معین گردد.
- 3- برای هر ولايت تعداد کرسی مساوی با عدد تام حاصله از تقسیم انجام شده مندرج جزء (2) این فقره اختصاص می یابد.
- 4- کرسی هایی که در جزء (3) این فقره اختصاص نمی یابند، اختصاص شان به اساس ترتيب نزولی عدد اعشاری باقیمانده از تقسیم انجام شده جزء (2) این فقره صورت می گیرد.
- 5- هرگاه در نتیجه این محاسبه به یک یا چند ولايت کمتر از یک کرسی برسد، به آن ولايت دو کرسی اختصاص داده می شود.
- 6- مجموع کرسی و ارقام نفوس ولاياتی که برای آنها کرسی های اضافی به اساس جزء (5) این فقره اختصاص یافته، از مجموع نفوس ولايات کسر می گردد. برای باقیمانده ولايات یک سهمیه جدید، اختصاص کرسی محاسبه شده و

(1) کمیسیون (۲۳۹) خوکی په

لاندي ترتيب سره ولايتونو ته اختصاصوي:

۱- د ولايتونو د نفوسو مجموع په (۲۳۹) خوکیو تقسیمي ږي ترڅو د یوې خوکی لپاره د نفوسو ونډه وټاکل شي.

۲- د هر ولايت نفوس د خوکی پر ونډې تقسیمي ږي، ترڅو د هر ولايت د خوکیو شمیر وټاکل شي.

۳- هر ولايت ته د خوکیو مساوی شمیر، ددې فقري په (۲) جزء کې درج له ترسره شوي تقسیم څخه له لاس ته راغلي تام عدد سره مساوي اختصاص مومي.

۴- هغه خوکی چې ددې فقري په (۳) جزء کې اختصاص نه مومي، د هغو اختصاص ددې فقري په (۲) جزء کې له ترسره شوي تقسیم څخه د پاتي اعشاري عدد د نزولي ترتيب پر بنسټ صورت مومي.

۵- که چېرې ددې محاسبې په پایله کې یوه یا څو ولايتونو ته له یوې څخه کمه خوکی ورسېږي، هغه ولايت ته دوه خوکی اختصاص ورکول کېږي.

۶- د هغو ولايتونو د خوکیو او د نفوسو د ارقامو مجموع چې هغو ته ددې فقري د (۵) جزء پر بنسټ اضافي خوکی اختصاص شوي، د

ولایتونو د نفوسو له مجموع څخه کسر کېږي. پاتې ولایتونو ته یوه نوي ونډه د څوکي اختصاص محاسبه کېږي او دغو ولایتونو ته د څوکيو اختصاص په هغه ډول چې ددې فقرې په (۲ او ۵) جزء کې یاد شوي، تکرارېږي.

(۲) کمیسیون مکلف دی په دې ماده کې درج د څوکيو په تخصیص کې د استفادې وړ محاسبې خپرې کړي.

کوچیانو ته د نوماند کیدو او رایې ورکولو حق او دڅوکيو

ځانگړي کول

درويشتمه ماده:

(۱) د کوچیانو لپاره ټول هیواد په اوو ټاکنیزو زونونو داسې ویشل کېږي چې د کوچیانو شتون او تگ راتگ پکې رعایت شي.

(۲) د هرې ټاکنیزې حوزې لپاره یوه څوکي د نارینه لپاره ځانگړي کېږي او هر هغه درې تنه بنځینه نوماندانې چې د کوچي ټاکنیزو زونونو په کچه د رایه ورکونکو لپېرې رایې ترلاسه کړي، گټونکی پیژندل کېږي.

(۳) د وروستۍ څوکي لپاره د نوماندانو تر منځ د رایو د تساوی په صورت کې، هغه نوماند گټونکی اعلانېږي چې د تحصیل لوړه درجه

تخصیص کړسې
برای این ولایات به نحوی که در اجزای (2 و 5) این فقره تذکر رفته است، تکرار می شود.

(2) کمیسیون مکلف است محاسبات مورد استفاده در تخصیص کرسی های مندرج این ماده را نشر نماید.

حق رای ، کاندید شدن و اختصاص کرسی به

کوچی ها

ماده بیست و سوم:

(1) برای کوچی ها تمام کشور به هفت زون طوری تقسیم می شود که حضور و گشت و گذار کوچی ها در آن رعایت گردد.

(2) در هر زون انتخاباتی کوچی یک کرسی برای مردان اختصاص داده می شود و هر آن سه کاندید زن که در سطح زون های کوچی بیشترین آرای رای دهنده ها را کسب کنند، برنده شناخته می شوند.

(۳) در صورت تساوی آراء میان کاندیدان برای کرسی اخیر، کاندیدی برنده اعلان می شود که دارای بلندترین درجه تحصیل و در صورت تساوی درجه تحصیل، دارای بیشترین تجربه کاری در اداره باشد.

ولري او د تحصیل د درجې د تساوی په صورت کې په اداره کې تر ټولو ډېرې کارې تجربې لرونکې وي.

نوماندانو ته د څوکیو سپارل څلورويشتمه ماده:

(۱) په هر ولایت کې څوکی د کوچیانو د څوکیو په ګډون هغو کاندیدانو ته سپارل کېږي چې زیاتي قانوني رایې یې ترلاسه کړي دي.
(۲) د څوکیو د نیولو لپاره د دوو تنو کاندیدانو ترمنځ د رایو د تساوی په صورت کې، وړونکی شخص ډېرو لوړو معیارونو ته په پام سره ټاکل کېږي. ډېر لوړ معیارونه په ترتیب سره عبارت دي له:

۱- د تحصیل درجه.

۲- په دولتي او نا دولتي ادارو کې کاري تجربه.

(۳) که چېرې د ولسي جرګې ټاکل شوی غړی ونه کړای شي خپله څوکی ونیسي یا د ځینو د لایلو له مخې د ولسي جرګې د کار په دوره کې خپله څوکی ترک، وفات یا استعفي ورکړي یا د قانون د حکمونو مطابق په بله دنده مقرر یا د قانون په حکم خپل غړیتوب له لاسه ورکړي او یا داسې معلول یا معیوب شي چې د تل لپاره یې د دندې د اجراء خنډ شي، په هغه صورت کې چې د ولسي جرګې د کار

تفویض کرسی ها به کاندیدان ماده بیست و چهارم:

(۱) درهر ولایت کرسی ها به شمول کرسی کوچی ها به کاندیدانی تفویض می گردد که بیشترین آرای قانونی راکسب نموده اند.

(۲) در صورت تساوی آراء میان دو نفر کاندیدان برای احراز کرسی اخیر، شخص برنده بانظرداشت عالیترین معیار ها تعیین می گردد. عالی ترین معیارها بالترتیب عبارت اند از:

۱- درجه تحصیل.

۲- تجربه کاری در ادارات دولتی و غیر دولتی.

(۳) هرگاه عضو منتخب ولسي جرگه نتواند کرسی خود را احراز نماید یا بنا بر دلایلی کرسی خود را در دوره کار ولسي جرگه ترک، وفات یا استعفاء نموده یا مطابق احکام قانون به وظیفه دیگر مقرر یا به حکم قانون عضویت خویش را از دست بدهد و یا طوری معلول یا معیوب گردد که به طور دایم مانع اجرای وظیفه شود، در صورتی که بیشتر از یکسال به میعاد ختم کار ولسي جرگه باقی مانده باشد، کرسی وی طبق لست مرتبه کمیسیون به کاندید بعدی دارای

د پای ته رسېدو مودې ته له یوه کال څخه زیات پاتې وي، د هغه څوکی د کمېسیون د ترتیب شوي لست مطابق له عین جنس (ذکور یا اناث) څخه د زیاتو رایو په لرونکي وروستي کانديد پورې اړه مومي.

پنځو کانديدانو ته د څوکی

اختصاص

پنځه ويشتمه ماده:

(۱) د پنځو کانديدانو لپاره د ولسي جرگې څوکی د اساسي قانون د درې اتيايمې مادې د مقتضياتو د پلي کېدو په منظور په لاندې ترتيب سره اختصاص مومي:

۱- د ټولو ولايتونو د نفوس مجموع د پنځو کانديدانو لپاره د تخصيص شوو څوکیو پر شمېر تقسيمېږي او په پايله کې د يوې څوکی لپاره د نفوسو ونډه ټاکل کېږي.

۲- د هر ولايت نفوس د څوکی پر ونډې تقسيمېږي او په پايله کې د هر ولايت د څوکیو شمېر ټاکل کېږي.

۳- د هر ولايت لپاره د څوکیو شمېر، ددې فقرې په (۲) جزء کې درج له ترسره شوي تقسيم څخه له ترلاسه شوي تام عدد سره مساوي اختصاص مومي.

۴- هغه څوکی چې ددې فقرې په (۳) جزء کې اختصاص نه مومي، د

بېشترين آراء از عین جنس (ذکور یا اناث) تعلق می گیرد.

اختصاص کرسی به کانديدان

زن

ماده بیست و پنجم:

(۱) کرسی ولسی جرگه برای کانديدان زن به منظور تحقق مقتضيات ماده هشتاد و سوم قانون اساسی به ترتيب ذیل اختصاص می یابد:

1- مجموع نفوس کل ولايات به تعداد کرسی های تخصيص یافته برای کانديدان زن تقسيم گردیده و در نتیجه، سهمیه نفوس برای یک کرسی معین می گردد.

2- نفوس هر ولايت بر سهمیه کرسی تقسيم گردیده و در نتیجه تعداد کرسی های هر ولايت معین می گردد.

3- برای هر ولايت تعداد کرسی مساوی با عدد تام حاصله از تقسيم انجام شده مندرج جزء (۲) این فقره اختصاص می یابد.

4- کرسی هایی که در جزء (۳) این فقره اختصاص نمی یابند، اختصاص شان به اساس ترتيب نزولی عدد اعشاری باقیمانده از تقسيم انجام شده جزء (۲) این فقره صورت

می گیرد.

هغو اختصاص ددې فقرې په (۲) جزء کې درج له ترسره شوي تقسیم څخه د پاتې اعشاري عدد د نزولي ترتیب پر بنسټ صورت مومي.

۵- که چېرې ددې محاسبې په پایله کې یوه یا څو ولایتونو ته له یوې څوکۍ څخه کمه ورسېږي، هغه ولایت ته یوه څوکۍ اختصاص ورکول کېږي.

د هغو ولایتونو د څوکیو او ارقامو مجموع چې اضافي څوکۍ ددې فقرې په (۵) جزء کې هغو ته اختصاص شوي، د ولایتونو د نفوسو له مجموع څخه کسر کېږي. پاتې ولایتونو ته یوه نوې ونډه، د څوکۍ اختصاص محاسبه کېږي او دغو ولایتونو ته د څوکیو تخصیص په هغه ډول چې ددې فقرې په (۲) او (۵) جزء کې یاد شوي دي، تکرارېږي.

(۲) هغه کانديد چې په اړونده ټاکنيزه حوزه کې زياتي قانوني رايې ترلاسه کړي، اختصاص شوي څوکۍ نيسي.

(۳) که چېرې د کانديدانو په لست کې د بنځو کافي شمېر شتون ونه لري چې اختصاص شوي څوکۍ ونيسي، کميسيون د جلا کړنلارې مطابق داسې تدبیرونه نيسي ترڅو بنځو ته اختصاص شوي څوکۍ تشي پاتې نه شي.

5- هرگاه در نتیجه این محاسبه به یک یا چند ولایت کمتر از یک کرسی برسد، به آن ولایت یک کرسی اختصاص داده می شود.

مجموع کرسی و ارقام نفوس ولایاتی که کرسی های اضافی به اساس جزء (5) این فقره به آن اختصاص یافته، از مجموع نفوس ولایات کسر می گردد. برای باقیمانده ولایات یک سهمیه جدید، اختصاص کرسی محاسبه شده و تخصیص کرسی برای این ولایات به نحوی که در اجزای (2 و 5) این فقره تذکر رفته است، تکرار می شود.

(2) کانديد که در حوزه انتخاباتی مربوط بیشترین آرای قانونی را کسب نماید، کرسی اختصاص یافته را احراز می نماید.

(۳) هرگاه در لست کانديدان، تعداد کافی زن وجود نداشته باشد که کرسی اختصاص یافته را احراز نماید، کميسيون طبق طرز العمل جداگانه تدابيری را اتخاذ می نماید تا کرسی های اختصاص یافته به زنان، خالی باقی نماند.

فصل ششم

انتخابات اعضای مشرانو

جرگه

ترکیب مشرانو جرگه

شپږم فصل

د مشرانو جرگې د غړو

ټاکنې

د مشرانو جرگې ترکیب

شپږویشتمه ماده:

د مشرانو جرگې د غړو شمېر د ولایتونو د شمېر درې چنده دی چې د افغانستان د اساسي قانون په څلور اتیایمه ماده کې د درج شوي حکم مطابق غوره او ټاکل کېږي.

د مشرانو جرگې غړیتوب ته د

ولایتي شورې د غړي ټاکل

کېدل

اووه ویشتمه ماده:

(۱) کمیسیون د پنځه لسو ورځو په اوږدو کې، د ولایتي شورې گانو له جوړیدو وروسته، د مشرانو جرگې د غړي د ټاکنې په منظور د هر ولایت د ولایتي شورې داخلي ټاکنې، د دې قانون د حکمونو او کمیسیون د کړنلارې مطابق تر سره کوي.

(۲) د دغو ټاکنو تر سره کولو لپاره د ولایتي شورې نصاب لږ تر لږه د ولایتي شورې د ټولو غړو د دوه ثلثو حضور وي، هغه څوک چې د حاضر و غړو له نیمایي څخه ډیرې رایې لاس ته راوړي، د مشرانو

ماده بیست و ششم:

تعداد اعضای مشرانو جرگه، سه چند تعداد ولایات کشور می باشد، که طبق حکم مندرج ماده هشتاد و چهارم قانون اساسی افغانستان انتخاب و تعیین می گردند.

انتخاب عضو شورای ولایتي به

عضویت مشرانو جرگه

ماده بیست و هفتم:

(۱) کمیسیون در خلال مدت پانزده روز بعد از ایجاد شوراهای ولایتي به منظور انتخاب عضو مشرانو جرگه، انتخابات داخلی شورای ولایتي هر ولایت را مطابق احکام این قانون و طرز العمل کمیسیون تدویر می نماید.

(۲) نصاب جلسه شورای ولایتي برای تدویر این انتخابات حضور حداقل دو ثلث کل اعضای شورای ولایتي می باشد، شخصی که بیش از نصف آرای اعضای حاضر را کسب نماید، به حیث عضو مشرانو جرگه شناخته می شود. هرگاه کاندیدی بیش از نصف آراء را بدست آورده نتواند، انتخابات مجدد بین دو کاندیدی که بیشترین آراء را کسب نموده باشند، صورت می گیرد. در این صورت کاندیدی که بیشترین

جرگی د غیری په توگه پیژندل کېږي. که چېرې کوم نوماند له نیمایي څخه ډیرې رایې لاس ته را نه وړي، نوې ټاکنې د هغو دوو نوماندانو تر منځ، چې ډیرې رایې یې لاس ته راوړې وي، سر ته رسېږي. په دې صورت کې هغه نوماند، چې ډیرې رایې لاس ته راوړي، گټونکی گڼل کېږي.

(۳) له دوو څخه د ډیرو نوماندانو تر منځ درایو د تساوی په صورت کې، چې په لومړي پړاو کې ډیرې رایې ترلاسه کړي وي، دوه تنه هغه نوماندان چې په ترتیب سره د زده کړې تر ټولو لوړه درجه ولري او دوو نوماندانو ترمنځ د زده کړې د درجې د تساوی په صورت کې هغه نوماندان چې کاري تجربه یې ډېره وي، د دویم پړاو د نوماندانو په توگه پیژندل کېږي.

(۴) د دوو نوماندانو د رایو د تساوی په صورت کې، په دویم پړاو کې هغه شخص گټونکی گڼل کېږي، چې په ترتیب سره د زده کړې د لوړې درجې درلودونکی وي او د زده کړې د درجې د تساوی په صورت کې هغه شخص، چې د ډېرې کاري گټونکي اعلاني ډیرې تجربه لرونکی وي.

(۵) که چېرې ټاکل شوی غړی ونه کړای شي خپله څوکي ونیسي یا

آراء را بدست آورد، برنده شناخته می شود.

(3) در صورت تساوی آراء میان بیش از دو کاندیدیکه بیشترین آراء را در دور اول بدست آورده اند، دو نفر کاندیدانی که بالاترین دارای بالاترین درجه تحصیل باشد و در صورت تساوی درجه تحصیل دو نفر کاندیدانیکه دارای بیشترین تجربه کاری باشد به حیث کاندیدان دور دوم شناخته می شوند.

(4) در صورت تساوی آراء میان دو کاندید، در دور دوم انتخابات شخصی از میان این دو نفر برنده شناخته می شود که بالاترین دارای بالاترین درجه تحصیل باشد و در صورت تساوی درجه تحصیل شخصی که دارای بیشترین تجربه کاری باشد برنده شناخته می شود.

(5) هرگاه عضو منتخب نتواند کرسی خود را احراز نماید یا بنابر دلایلی کرسی خود را در دوره کارمشرانو جرگه ترک، وفات یا استعفاء نموده یا مطابق احکام قانون به وظیفه دیگر مقرر یا به حکم قانون عضویت خویشرا از دست بدهد و یا طوری معلول یا معیوب شود که بطور دائم مانع اجرای وظیفه گردد، کمیسیون

د ځينو دلايلو له مخې د مشرانو جرگې د کار په دوره کې خپله څوکي ترک، وفات يا استعفي وکړي يا د قانون د حکمونو مطابق په بله دنده مقرر يا د قانون په حکم خپل غړيتوب له لاسه ورکړي يا په داسې ډول معلول يا معيوب شي چې د تل لپاره يې د دندې د اجراء خنډ وگرځي، پدې صورت کميسيون ددې مادې د حکمونو مطابق د پاتې وخت لپاره د مشرانو جرگې د غړي د ټاکنې لپاره د ولايتي شورې د غړو تر منځ ټاکنې سرته رسوي.

د مشرانو جرگې غړيتوب ته د

ولسواليو د شورې گانو د غړي

ټاکل

اته ويشتمه ماده:

(۱) کميسيون د ولسواليو شورې گانو له جوړيدو وروسته په پنځلس ورځو کې، د مشرانو جرگې د غړي د ټاکلو په موخه د ولسوالي شورې گانو د غړو تر منځ ټاکنې د ولايت د ولايتي شورې په مقر کې تر سره کوي.

(۲) د دې ټاکنو تر سره کولو لپاره د ولسواليو د شورې گانو نصاب، د ولسواليو شورې گانو د غړو لېترلېره د دوه ثلثو حضور دی. هغه شخص چې د حاضر و غړو له نيمايي څخه زياتي رايې لاس ته راوړي، د

مطابق احکام این ماده انتخابات میان اعضای شورای ولایتی را جهت انتخاب عضو مشرانو جرگه برای مدت باقیمانده تدویر می کند.

انتخاب عضو شورا های

ولسوالی ها به عضویت

مشرانو جرگه

ماده بیست و هشتم:

(۱) کمیسیون در خلال مدت پانزده روز بعد از ایجاد شوراهای ولسوالی ها، به منظور انتخاب عضو مشرانو جرگه انتخابات را در میان اعضای شوراهای ولسوالی ها در مقر شورای ولایتی و لایت برگزار می نماید.

(۲) نصاب شوراهای ولسوالی ها

برای تدویر این انتخابات حضور حداقل دو ثلث کل اعضای شورای ولسوالی می باشد، شخصی که بیش از نصف آرای اعضای حاضر را کسب نماید، به حیث عضو مشرانو جرگه شناخته می شود. هرگاه کاندیدی بیش از نصف آراء را بدست آورده نتواند، انتخابات مجدد

بین دو کاندیدی که که بیشترین آراء را کسب نموده باشند، صورت می گیرد. در این صورت کاندیدی که بیشترین آراء را بدست آورد،

مشرانو جرگی غری پیژندل کیږي. که چېرې له کاندیدانو څخه هیڅ یو ونه کړای شي له نیمایي څخه زیاتې رایې ترلاسه کړي، بیا ټاکنې د هغو دوو نوماندانو ترمنځ چې زیاتې رایې لاس ته راوړي وي، جوړېږي. پدې صورت کې هغه کاندید چې د رایو اکثریت لاس ته راوړي، د مشرانو جرگی غری پیژندل کیږي. (۳) د هغو نوماندانو ترمنځ چې په لومړي پړاو کې یې ډیرې رایې لاس ته راوړي وي، د رایو د تساوی په صورت کې، دوه هغه نوماندان چې په ترتیب سره د زده کړې تر ټولو لوړه درجه ولري او د تحصیلي د درجې د تساوی په صورت کې هغه نوماندان چې کاري تجربه یې ډېره وي، د دویم پړاو د نوماندانو په توګه پیژندل کیږي.

(۴) د دوو نوماندانو د رایو د تساوی په صورت کې، په دویم پړاو کې هغه شخص ګټونکی ګڼل کیږي، چې په ترتیب سره د زده کړې د لوړې درجې درلودونکی وي او د زده کړې د درجې د تساوی په صورت کې هغه شخص، ګټونکی اعلانېږي چې د ډېرې کاري تجربې لرونکی وي ګټونکی اعلانېږي.

(۵) که چېرې ټاکل شوی غړی ونه کړای شي خپله څوکۍ ونیسي یا د ځینو د لایلو له مخې د مشرانو

برن ده شـ ناخته می شـود.

(3) در صورت تساوی آراء میان کاندیدانی که بیشترین آراء را در دور اول بدست آورده اند، دو کاندیدی که بالترتیب دارای بالاترین درجهٔ تحصیل باشد و در صورت تساوی درجهٔ تحصیل دو کاندیدی که دارای بیشترین تجرب کاری باشند بد بـه حیث کاندیدان دور دوم شناخته می شوند.

(4) در صورت تساوی آراء میان دو کاندید، در دور دوم انتخابات شخصی از میان این دو نفر برنده شناخته می شود که بالترتیب دارای بالاترین درجهٔ تحصیل باشد و در صورت تساوی درجهٔ تحصیل شخصی که دارای بیشترین تجربهٔ کاری باشد برنده شناخته می شود.

(5) هرگاه عضو منتخب نتواند کرسی خود را احراز نماید یا بنا بر دلایلی کرسی خود را در دورهٔ کار مشرانو جرگه ترک، وفات یا استعفاء نموده یا مطابق احکام قانون به وظیفهٔ دیگر مقرر یا به حکم قانون عضویت خویشرا از دست بدهد و یا طوری معلول یا معیوب شود که به طور دائم مانع اجرای وظیفه

گرده، در این صورت کمیسیون، انتخابات میان اعضای شوراهای ولسوالی های مربوطه را جهت انتخاب عضو مشرانو جرگه برای مدت باقیمانده دایر می کند.

فصل هفتم

انتخابات اعضای شورای

ولایتی

شورای ولایتی

ماده بیست ونهم:

هر ولایت دارای یک شورای ولایتی می باشد که اعضای آن توسط رای دهندگان همان ولایت برای چهار سال انتخاب می گردند.

تعیین کرسی به شورای ولایتی

ماده سی ام:

(1) کرسی های شورای ولایتی متناسب به تعداد نفوس هر ولایت به ترتیب ذیل تعیین می گردد:

1- ولایتی که الی پنجصد هزار نفوس دارد، (9) کرسی.

2- ولایتی که بیش از پنجصد هزار الی یک میلیون نفوس دارد، (15) کرسی.

3- ولایتی که بیش از یک میلیون الی دو میلیون نفوس دارد، (19) کرسی.

4- ولایتی که بیش از دو میلیون الی سه میلیون نفوس دارد، (23)

جرگی د کار په دوره کی خپله څوکی ترک، وفات یا استعفی وکړي یا د قانون د حکمونو مطابق په بلې دندې مقرر شي یا د قانون په حکم خپل غړیتوب له لاسه ورکړي او یا په داسې ډول معلول یا معیوب شي چې د تل لپاره د دندې د اجراء خنډ وگرځي، پدې صورت کې کمیسیون، د پاتې وخت لپاره مشرانو جرگی ته د غړي د ټاکل کیدو په خاطر د اړوندو ولسوالیو د شورې گانو د غړو تر منځ ټاکنې تر سره کوي.

اووم فصل

د ولایتی شورې ډ د غړو

ټاکنې

ولایتی شورې ډ

نهمه ویشتمه ماده:

هر ولایت د یوې ولایتی شورې ډ لرونکی وي، چې غړي یې د هماغه ولایت د رایوورکونکو له خوا د څلورو کلونو لپاره ټاکل کېږي.

ولایتی شورا ته د څوکی ټاکل

دپرشمه ماده:

(1) د ولایتی شورې ډ څوکی د هر ولایت د نفوسو له شمېر سره متناسبې په لاندې توگه ټاکل کېږي:

1- هغه ولایت چې تر پنځه سوو زرو پورې نفوس لري، (9) څوکی.

2- هغه ولایت چې له پنځه سوو

زروځخه زيات تريوميليون پوري نفوس لري، (۱۵) څوکی.
۳- هغه ولايت چي له يوه ميلیون څخه زيات تر دوه ميلیونه پوري نفوس لري، (۱۹) څوکی.
۴- هغه ولايت چي له دوه ميلیونه څخه زيات تر دري ميلیونه پوري نفوس لري، (۲۳) څوکی.
۵- هغه ولايت چي له دري ميلیونه څخه زيات تر څلور ميلیونه پوري نفوس لري، (۲۹) څوکی.
۶- هغه ولايت چي له څلور ميلیونه څخه زيات نفوس لري، (۳۳) څوکی.

(۲) په هره ولايتي شورې کې د څوکیو لږترلږه ۲۰ فیصده، بنځو کانديدانو ته ځانگړي کيږي.

(۳) کوچي کولای شي په هر ولايت کې د رایې ورکوونکي يا کانديد په توگه د ولايتي شورې په ټاکنوکې گډون وکړي.

د ولايتي شورې د غړيتوب ترلاسه کول
يو دپرشمه ماده:

(۱) هغه نوماند، چي په اړوند ولايت کې يې ډيرې رایې لاس ته راوړي وي، د ولايتي شورې د غړي په توگه پيژندل کيږي.

(۲) د وروستي څوکی د نيولو لپاره د کانديدانو ترمنځ د رایو د برابرې

کرسي.

۵- ولايتي که بيش از سه ميليون الی چهار ميليون نفوس دارد، (29)

کرسي.

۶- ولايتي که بيش از چهار ميليون نفوس دارد، (33) کرسي.

(2) حد اقل 20 فیصد کرسي ها، در هر شورای ولايتي برای کانديدان زن اختصاص می يابد.

(3) کوچي می تواند در هر ولايت منحيث رای دهنده يا کانديد در انتخابات شورای ولايتي شرکت نمايد.

کسب عضویت شورای ولايتي

ماده سي و يکم:

(1) کانيدی که بيشترين آراء را در ولايت مربوط به دست آورده باشد، به حيث عضو شورای ولايتي شناخته می شود.

(2) در صورت تساوی آراء میان کانديدان برای احراز کرسي اخير، کانديدیکه عاليترين معيارها را دارا باشد، به حيث عضو شورای ولايتي تعيين می گردد. عالی ترين معيارها بالترتيب عبارت اند از:

۱- درجه تحصیل.

۲- تجربه کاری در ادارات دولتي و غير دولتي.

۳- سابقه سکونت در حوزه انتخاباتی مربوطه.
۳) هرگاه عضو شورای ولایتی به حیث عضو مشرانو جرگه انتخاب شود یا نتواند کرسی شورای ولایتی را اشغال نماید ویا بنا بر دلایلی کرسی را در دوره تصدی شورای ولایتی ترک، وفات یا استعفاء نموده ویا به یک وظیفه رسمی دیگر اشتغال ورزد ویا به حکم قانون عضویت خویش را از دست بدهد و یا طوری معلول یا معیوب گردد که بطور دایم مانع اجرای وظیفه شود، کرسی وی طبق لست مرتبه کمیسیون به کاندید بعدی دارای بیشترین آراء از عین جنس (ذکور یا اناث) تعلق می گیرد.

فصل هشتم

انتخابات اعضای شورای

ولسوالی

شورای ولسوالی

ماده سی و دوم:

هر ولسوالی دارای یک شورا می باشد که اعضای آن توسط رای دهندگان همان ولسوالی برای سه سال انتخاب می گردند.

تعیین کرسی به شورای

ولسوالی

په صورت کی، هغه کاندید چی د لوړو معیارونو لرونکی وي، د ولایتي شورې د غړي په توګه ټاکل کېږي. لوړ معیارونه په ترتیب سره عبارت دي له:

۱- د تحصیل درجه.

۲- په دولتي او نا دولتي ادارو کې کاري تجربه.

۳- په اړونده ټاکنیزه حوزه کې د استوګنې سابقه.

(۳) که چیرې د ولایتي شورې د غړي، د مشرانو جرګې د غړي په توګه و ټاکل شي یا ونه شي کړلی د ولایتي شورې د څوکي و نیسي یا د ځینو دلیلونو له مخې د ولایتي شورې د تصدی پر مهال څوکي ترک، وفات او استعفاء و کړي، یا په بله رسمي دنده مقرر شي، یا د قانون له مخې خپل غړیتوب له لاسه ورکړي یا داسې معلول یا معیوب شي، چې په دایمي توګه د دندې د اجراء خنډ شي، د هغه څوکي د کمیسیون له ترتیب شوي لست سره سم، د عین جنس (نارینه یا بښځینه) د ډیرو رایو په ګټونکي وروستي نوماند پورې اړه مومي.

اتم فصل

د ولسوالی د شورې د

غړو ټاکنې

د ولسوالی شورې

دوه دېرشمه ماده:

هره ولسوالي د يوې شورې ډ لرونکي وي، چې غړي يې د هماغي ولسوالي د رايه ورکونکو له خوا د درېيو کلونو لپاره ټاکل کېږي.

د ولسوالي شورې ته د څوکي ټاکل

دري دېرشمه ماده:

(۱) د ولسوالي د شورې څوکي د هرې ولسوالي د نفوسو له شمېر سره متناسبي په لاندې ترتيب سره ټاکل کېږي:

۱- هغه ولسوالي چې تر شلو زرو پورې نفوس لري، (۵) څوکي.

۲- هغه ولسوالي چې له شلو زرو څخه زيات تر څلوېښتو زرو پورې نفوس لري، (۷) څوکي.

۳- هغه ولسوالي چې له څلوېښتو زرو څخه زيات تر شپېتو زرو پورې نفوس لري، (۹) څوکي.

۴- هغه ولسوالي چې له شپېتو زرو څخه زيات تر اتيا زرو پورې نفوس لري، (۱۱) څوکي.

۵- هغه ولسوالي چې له اتيا زرو څخه زيات تر سلو زرو پورې نفوس لري، (۱۳) څوکي.

۶- هغه ولسوالي چې له سلو زرو څخه زيات نفوس لري، (۱۵) څوکي.

(۲) کوچي کولای شي په هره

ماده سي وسوم:

(۱) کرسی های شورای ولسوالی متناسب به تعداد نفوس هر ولسوالی به ترتیب ذیل تعیین می گردد:

1- ولسوالی که الی بیست هزار نفوس دارد، (۵) کرسی.

2- ولسوالی که بیش از بیست هزار الی چهل هزار نفوس دارد، (۷) کرسی.

3- ولسوالی که بیش از چهل هزار الی شصت هزار نفوس دارد، (۹) کرسی.

4- ولسوالی که بیش از شصت هزار الی هشتاد هزار نفوس دارد، (۱۱) کرسی.

5- ولسوالی که بیش از هشتاد هزار الی یکصد هزار نفوس دارد، (۱۳) کرسی.

6- ولسوالی که بیش از یکصد هزار نفوس دارد، (۱۵) کرسی.

(۲) کوچی می تواند در هر ولسوالی به حیث رأی دهنده یا کاندید در انتخابات شورای ولسوالی شرکت نماید.

کسب عضویت شورای ولسوالی

ولسوالی کی د رایی ورکونکی یا کاندید په توگه د ولسوالی د شورې په ټاکنو کې گډون وکړي.

د ولسوالی د شورې د غړیتوب ترلاسه کول څلور دېرشمه ماده:

(۱) هغه نوماند، چې په اړونده ولسوالی کې یې ډیرې رایې لاس ته راوړې وي د ولسوالی شورې د غړي په توگه پېژندل کېږي.
(۲) د نوماندانو ترمنځ د رایو د تساوی په صورت کې، هغه نوماند چې د لوړو معیارونو لرونکی وي، د ولسوالی د شورې د غړي په توگه پېژندل کېږي.
لوړ معیارونه په ترتیب سره عبارت دي له:

- ۱- د تحصیل درجه.
- ۲- په اداره کې کاري تجربه.
- ۳- په اړونده ټاکنیزه حوزه کې د استوگنې سابقه.

(۳) که چېرې د ولسوالی د شورې غړی د مشرانو جرگې د غړي په توگه وټاکل شي یا ونه کړای شي خپله څوکی ونیسي یا د ځینو دلایلو له مخې د ولسوالی شورې د کار په دوره کې خپله څوکی ترک، وفات یا استعفی وکړي یا د قانون د حکمونو مطابق په بله دنده وگمارل شي یا د قانون په حکم خپل غړیتوب له لاسه

ماده سې و چهارم:

(۱) کاندیدانی که بیشترین آراء را در ولسوالی مربوط به دست آورده باشد، به حیث عضو شورای ولسوالی شـ ناخته می شود.

(۲) در صورت تساوی آراء میان کاندیدان برای احراز کرسی اخیر، کاندیدی که عالیترین معیارها را دارا باشد، به حیث عضو شورای ولسوالی تعیین می گردد. عالی ترین معیارها بالترتیب عبارت اند از:

- ۱- درجه تحصیل.
- ۲- تجربه کاری در اداره.
- ۳- سابقه سکونت در حوزه انتخاباتی مربوطه.

(۳) هرگاه عضو شورای ولسوالی به حیث عضو مشرانو جرگه انتخاب شود یا نتواند کرسی خود را احراز نماید، یا بنا بر دلایلی کرسی خود را در دوره کار شورای ولسوالی ترک، وفات یا استعفاء نموده یا مطابق احکام قانون به وظیفه دیگر مقرر یا به حکم قانون عضویت خویشرا از دست بدهد و یا طوری معلول یا معیوب شود که بطور دایم مانع اجرای وظیفه گردد، کرسی وی طبق لست مرتبه کمیسیون به کاندیدی

بعدي داراي بيشتري آراء از عين جنس (ذکور يا اناث) تعلق مي گيرد.

فصل نهم انتخابات اعضای شورای قریه

شورای قریه

ماده سی و پنجم:

هر قریه داراي يك شورى مي باشد كه اعضاي آن توسط رأي دهندگان همان قریه براي مدت سه سال انتخاب مي گردند.

تعيين كرسی

ماده سی و ششم:

- (1) كرسی براي اعضاي شوراي قریه متناسب به تعداد نفوس هر قریه به ترتيب ذيل تعيين مي گردد:
1- قریه كه از صد الي سه صد نفر نفوس دارد، (3) كرسی.
- 2- قریه كه بيش از سه صد الي پنجصد نفر نفوس دارد، (5) كرسی.
- 3- قریه كه بيش از پنجصد الي هفتصد نفر نفوس دارد، (7) كرسی.
- 4- قریه كه بيش از هفتصد الي

ورگري او يا په داسي ډول معلول يا معيوب شي چي د تل لپاره د دندې د اجراء خنډ وگرځي، څوكي يي دكمې سيون د ترتيب شوي لست مطابق له عين جنس (نارينه يا بنځينه) څخه د زياتو رايو در لودونكي وروستي نوماند پورې اړه مومي.

نهم فصل

د كلي د شورې ډ غړو

ټاكنې

د كلي شورې ډ

پنځه دېرشمه ماده:

هر كلي يوه شورې ډ لري چي غړي يي د هماغه كلي د رايي ورکونکو له خوا د دريو کالو لپاره ټاکل کېږي.

د څوكي ټاكل

شپږ دېرشمه ماده:

- (1) د كلي د شورې ډ لپاره د غړو څوكي د هر كلي د نفوسو له شمېر سره متناسب په لاندې ترتيب ټاكل کېږي:
1- هغه كلي چي له سلوڅخه زيات تر درې سوو تنو پورې نفوس لري، (3) څوكي.
- 2- هغه كلي چي له درې سووڅخه زيات تر پنځه سوو تنو پورې نفوس لري، (5) څوكي.

۳- هغه کلی چي له پنځو سوو څخه زیات تر اوو سوو تنو پورې نفوس لري، (۷) څوکی.
۴- هغه کلی چي له اوو سوو څخه زیات تر زرو تنو پورې نفوس لري، (۹) څوکی.
۵- هغه کلی چي له زرو تنو څخه زیات نفوس لري، (۱۱) څوکی.
(۲) کوچی کولای شي په هر کلي کې د رایې ورکونکي یا کاندید په توگه د کلي د شورې په ټاکنو کې گډون وکړي.

د کلی د شورې د غړیتوب ترلاسه کول

اووه دپړشمه ماده:

(۱) هغه کاندید چي د اړوند کلي د شورې په ټاکنو کې یې زیاتي قانوني رایې ترلاسه کړې وي، د کلي د شورې د غړي په توگه پېژندل کېږي.
(۲) د وروستنی څوکی د نیولو لپاره د کاندیدانو ترمنځ د رایو د تساوی په صورت کې، هغه کاندید چي د لوړو معیارونو لرونکی وي، د کلي شورې د غړي په توگه پېژندل کېږي. لوړ معیارونه په ترتیب سره عبارت دي له:
۱- د تعلیم یا تحصیل درجه.

یکهزار نفر نفوس دارد، (۹) کرسی.

۵- قریه که بیش از یکهزار نفر نفوس دارد، (۱۱) کرسی.
(۲) کوچی می تواند در هر قریه به حیث رأی دهنده یا کاندید در انتخابات شورای قریه شرکت نماید.

کسب عضویت شورای قریه

ماده سی و هفتم:

(۱) کاندیدیکه بیشترین آرای قانونی را در انتخابات شورای قریه مربوط به دست آورده باشد، به حیث عضو شورای قریه شناخته می شود.

(۲) در صورت تساوی آراء میان کاندیدان برای احراز کرسی اخیر، کاندیدیکه عالیترین معیارها را دارا باشد، به حیث عضو شورای قریه تعیین می گردد. عالی ترین معیارها بالترتیب عبارت اند از:

- ۱- درجه تعلیم یا تحصیل.
 - ۲- تجربه کاری در اداره.
 - ۳- سابقه سکونت در حوزه انتخاباتی مربوطه.
- (۳) هرگاه عضو منتخب نتواند کرسی خود را احراز نماید، یا بنا بردلایلی کرسی خود را در دوره

۲- په اداره کې کاري تجربه.

۳- په اړونده ټاکنيزه حوزه کې د هستوګنې سابقه.

(۳) که چيرې ټاکل شوی غړي ونه کړای شي خپله څوکۍ ونيسي يا د ځينو دلايلو له مخې د کلي شورې د کار په دوره کې خپله څوکۍ ترک، وفات يا استعفي وکړي يا د قانون د حکمونو مطابق په بله دنده مقرر يا د قانون په حکم خپل غړيتوب له لاسه ورکړي او يا داسې معلول يا معيوب شي چې د تل لپاره د دندې د اجراء ځنډ وگرځي د هغه څوکۍ د کميسيون د ترتيب شوي لست مطابق د ډيرو رايو لرونکی وروستي نوماند پورې اړه مومي.

لسم فصل

د بناروالانو او د بناروالۍ د

مجلسونو د غړو ټاکنې

د بناروال د ټاکلو ډول

اته دېرشمه ماده:

(۱) د هر بنار لپاره يو بناروال ټاکل کېږي، بناروال د هماغه بنار د رايه ورکونکو د اکثريت رايو په لاس ته راوړلو د څلورو پوره کلونو لپاره ټاکل کېږي.

(۲) که چيرې په لومړي پړاو کې هيڅ نوماند ونه شي کړلی له پنځوس سلنې ډيرې اکثريت رايې لاس ته راوړي، ټاکنې د دويم پړاو

کارشورای قريه ترک، وفات يا استعفاء نموده يا مطابق احکام قانون به وظيفه ديگر مقررياً به حکم قانون عضويت خویشرا از دست بدهد ويا طوری معلول يا معيوب گردد که بطور دایم مانع اجرای وظيفه شود، کرسی وی

طبق لست مرتبه کميسيون به کانديد بعدی دارای بیشترین آراء تعلق می گیرد.

فصل دهم

انتخابات شاروال ها

واعضای مجالس شاروالی

طرز انتخاب شاروال

ماده سی و هشتم:

(۱) برای هر شهر یک شاروال انتخاب می شود. شاروال با کسب بیشترین آرای رای دهندگان همان شهر بر سر مدت چهار سال کامل انتخاب می گردد.

(۲) هرگاه در دور اول هیچ یک از کانديدان نتواند اکثريت بیش از پنجاه فيصد آراء را کسب نماید، انتخابات برای دور دوم در خلال دو هفته از تاريخ اعلام نتايج انتخابات، برگزار می گردد و در این دور تنها دونفر از کانديدان که

لپاره د پایلو د اعلان له نېټې وروسته د دوو اونیو په ترڅ کې تر سره کېږي او په دې پړاو کې یوازې دوه تنه نوماندان، چې په لومړي پړاو کې یې لیرې رایې لاس ته راوړې وي، په ټاکنو کې گډون کوي او هغه شخص چې تر ټولو لیرې رایې لاسته راوړي گټونکی بلل کېږي.

(۳) د کانديدانو ترمنځ د رایو د تساوی په صورت کې، هغه کانديد چې د لوړو معیارونو لرونکی وي، د بناړوال په توگه ټاکل کېږي. لوړ معیارونه په ترتیب سره عبارت دي له:

۱- د تحصیل درجه.

۲- په اداره کې کاري تجربه.

۳- په اړوند بناړکي زیاته اوسېدنه.
(۴) گټونکی نوماند د ټاکنو د پایلو له اعلان وروسته د لسو ورځو په ترڅ کې په کار پیل کوي.

د نوي بناړوال ټاکل

نهه دیرشمه ماده:

که چېرې ټاکل شوی بناړوال ونه کړای شي خپله څوکي ونیسي، یا د ځینو دلایلو له مخې د بناړوالی د کار په دوره کې خپله څوکي ترک، وفات یا استعفي وکړي یا د قانون د حکمونو مطابق په بله دنده مقرر یا د قانون په حکم له دندې څخه عزل شي او یا په داسې ډول معلول یا

بیشترین آراء را در دور اول بدست آورده اند، شرکت می نمایند و شخصی که بیشترین آراء را کسب نماید برنده ش ناخته می شود.

(3) در صورت تساوی آراء میان کانديدان، کانديدی که عالیترین معیارها را دارا باشد، به حیث شاروال تعیین می گردد. عالی ترین معیارها بالترتیب عبارت اند از:

1- درجه تحصیل.

2- تجربه کاری در اداره

3- اقامت بیشتر در شهر مربوط.

(4) کانديد برنده در خلال مدت ده روز بعد از اعلام نتایج انتخابات به کار آغاز می کند.

تعیین شاروال جدید

ماده سی ونهم:

هرگاه شاروال منتخب نتواند، کرسی خود را احراز نماید یا بنابر دلایلی کرسی خود را در دوره کار شاروالی ترک، وفات یا استعفاء نموده یا مطابق احکام قانون بانون به _____ وظیفه دیگر مقرر یا به حکم قانون از وظیفه عزل گردد و یا طوری معلول یا معیوب شود که به طور _____ دایم مانع

معيوب شي چي د تل لپاره د دندې د اجراء خنډ وگرځي، څوکی يې د کمېسيون د ترتيب شوي لست مطابق، د زياتو رایو درلودونکی وروستي نوماند پوري اړه مومي.

يوولسم فصل

د بناروالی د مجلس ټاکنې

د بناروالی مجلس

څلوربېنتمه ماده:

د بناروالی د مجلس غړي د اړوند بنار د حوزې د رایې ورکونکو په واسطه د څلورکلونو لپاره ټاکل کېږي.

د څوکیو شمېر

يوڅلوربېنتمه ماده:

(۱) د بناروالی مجلس لږترلږه د دريو څوکیو لرونکی دی.

(۲) هغه بناروالی چې په دوو ناحیو وېشل شوي وي، هره ناحیه د هغې د هرې څوکی د ټاکنو لپاره يوه حوزه ده، د درېيمې څوکی لپاره ټول بنار يوه ټاکنيزه حوزه ده.

(۳) د هغې بناروالی لپاره چې له دوو څخه زياتې ناحیې لري، له هرې ناحیې څخه يو تن ټاکل کېږي.

(۴) هغه بناروالی چې په ناحیو وېشل شوي نه وي، مجلس يې په مجموعي توگه، د نفوسو د شمېر او بناري خدمتونو ته په پاملرنې سره

اجرای وظیفه گردد، کرسی وی طبق لست مرتبه کميسيون به کانديد بعدی دارای بیشترین آراء تعلق می گیرد.

فصل يازدهم

انتخابات مجلس شاروالی

مجلس شاروالی

ماده چهلّم:

اعضای مجلس شاروالی توسط رأی دهندگان حوزه شهر مربوط برای مدت چهار سال انتخاب می گردند.

تعداد کرسی

ماده چهل و یکم:

(۱) مجلس شاروالی حد اقل دارای سه کرسی می باشد.

(۲) شاروالی که به دو ناحیه تقسیم شده باشد، هر ناحیه یک حوزه برای انتخابات هریک از کرسی های آن بوده، برای کرسی سوم تمام شهر یک حوزه انتخاباتی می باشد.

(۳) برای مجلس شاروالی که بیش از دو ناحیه دارد، از هر ناحیه یک نفر انتخاب می گردد.

(۴) شاروالی که به نواحی تقسیم نشده باشد، مجلس آن بصورت مجموعی با در نظر داشت تعداد نفوس و انجام خدمات شهری حسب

له احوالو سره سم له (۳) څخه تر (۵) پورې څوکیو لرونکي وي.

(۵) د بناروالیو د مجلسونو د څوکیو شمېر د هغو د ناحیو د شمېر له په پام کې نیولو سره د سیمه ییزو ارگانونو د ادارې د عمومي ریاست د معلوماتو پربنسټ د کمیسیون په واسطه ټاکل کېږي.

(۶) د کابل بناروالی د مجلس د څوکیو شمېر د هغو د ناحیو د شمېر له په پام کې نیولو سره د کابل بناروالی د معلوماتو پربنسټ د کمیسیون په واسطه ټاکل کېږي.

د څوکیو اختصاص

دوه څلوېښتمه ماده:

(۱) هغه بناروالی چې د ناحیو لرونکي وي، هره ناحیه یوه ټاکنیزه حوزه منل شوي او د هغو له هرې یوې څخه یو غړی د بناروالی مجلس ته ټاکل کېږي. د رایې ورکونې د شرایطو لرونکي رایه ورکوونکي چې په هماغه حوزه کې هستوګنه لري او نومونه یې ثبت کړي دي، په نوموړې حوزه کې د رایې د حق لرونکي دي.

(۲) هغه بناروالی چې په ناحیو وېشل شوي نه وي، د بناروالی ټوله محدوده یوه ټاکنیزه حوزه پېژندل کېږي. د رایې ورکونې د شرایطو لرونکي رایه ورکوونکي چې په هماغې بناروالی کې هستوګنه لري

احوال د ارای (۳) الی (۵) کرسی می باشد.

(۵) تعداد کرسی های مجالس شاروالی ها با در نظر داشت تعداد نواحی آنها به اساس معلومات ریاست عمومی اداره ارگان های محلی توسط کمیسیون معین می گردد.

(۶) تعداد کرسی های مجلس شاروالی کابل با در نظر داشت تعداد نواحی آن به اساس معلومات شاروالی کابل توسط کمیسیون معین می گردد.

اختصاص کرسی ها

ماده چهل و دوم:

(۱) شاروالی که دارای نواحی باشد، هر ناحیه یک حوزه انتخاباتی قبول شده و از هر کدام آن یک عضو به مجلس شاروالی انتخاب می گردد. رأی دهندگان واجد شرایط رأی دهی که در همان حوزه سکونت داشته و ثبت نام نموده اند، دارای

حق رأی در حوزه مذکور می باشند.

(۲) شاروالی که به نواحی تقسیم نشده باشد، تمام محدوده شاروالی یک حوزه انتخاباتی

او نومونه يې ثبت کړي دي، د رایې د حق لرونکي دي.

(۳) هغه کانديد چې د اړوندې ښاروالۍ د مجلس په ټاکنوکې يې زياتې قانوني رایې لاس ته راوړي وي، د ښاروالۍ د مجلس د غړي په توگه پېژندل کېږي.

(۴) د نوماندانو ترمنځ د رایو د تساوی په صورت کې، هغه کانديد چې د لوړو معيارونو لرونکی وي، د ښاروالۍ د مجلس د غړي په توگه ټاکل کېږي. لوړ معيارونه په ترتيب سره عبارت دي له:

۱- د تحصيل درجه.

۲- په اداره کې کاري تجربه.

۳- په اړونده ټاکنيزه حوزه کې د هستوگنې سابقه.

(۵) که چېرې ټاکل شوی غړی ونه کړای شي خپله څوکۍ ونيسي يا د ځينو دلايلو له مخې د ښاروالۍ د کار په دوره کې خپله څوکۍ ترک، وفات يا استعفي وکړي يا د قانون د حکمونو مطابق په بله دنده مقرر يا د قانون په حکم خپل غړيتوب له لاسه ورکړي او يا په داسې ډول معلول يا معيوب شي چې د تل لپاره د دندې د اجراء خنډ وگرځي، څوکۍ يې د کميسيون د ترتيب شوي لست مطابق د زياتو رایو په لرونکي وروستي کانديد پورې اړه مومي.

شناخته می شود. رای دهندگان واجد شرایط رای دهی که در همان ښاروالی سکونت داشته و ثبت نام نموده اند، دارای حق رای می باشند.

(۳) کانیدي که بیشترین آرای قانونی را در انتخابات مجلس ښاروالی مربوط بدست آورده باشد، به حیث عضو مجلس ښاروالی شناخته می شود.

(۴) در صورت تساوی آراء میان کانیدان، کانیدي که عالیترین معیارها را دارا باشد، به حیث عضو مجلس ښاروالی تعیین می گردد. عالی ترین معیارها بالترتیب عبارت اند از:

۱- درجه تحصيل.

۲- تجربه کاری در اداره.

۳- سابقه سکونت در حوزه انتخاباتی مربوطه.

(۵) هرگاه عضو منتخب نتواند کرسی خود را احراز نماید یا بنا بر دلايلي کرسی خود را در دوره کار مجلس ښاروالی ترک، وفات یا استعفاء نموده یا مطابق احکام قانون به وظیفه دیگر مقرریا به حکم قانون عضویت خویشرا از دست بدهد و یا طوری معلول یا معیوب گردد که به طور دایم مانع اجرای وظیفه شود، کرسی وی طبق لست مرتبه

کمیسیون به کاندید بعدی دارای
بیشترین آراء تعلق
می گیرد.

دولسم فصل ټاکنې تر سره کول

د ټاکنو نېټه

درې څلورېنمه ماده:

(۱) کمیسیون د ټاکنو د تر سره کیدو نېټه لږ تر لږه (۱۸۰) ورځې د ټاکنو د ورځې نه مخکې اعلاموي، د فرعي ټاکنو سرته رسول له دې امر څخه مستثنا دي.

(۲) کمیسیون د ټاکنو تقویم، لږ تر لږه (۱۲۰) ورځې تر ټاکنو د مخه خپروي.

د رایو ورکونکو نوملړ

څلور څلورېنمه ماده:

کمیسیون د هغو رایو ورکونکو نومونه، چې په ټاکنو کې گډون کوي تصدیقوي او له ټاکنیز تقویم سره په مطابقت یې د رایو ورکولو په مرکزونو کې، چې د کمیسیون له خوا ټاکل کېږي، د عامه لاسرسۍ ته بردي.

د کاندیدې غوښتنلیک

پنځه څلورېنمه ماده:

(۱) هغه اشخاص چې په دې قانون کې درج شوو ټاکنیزو څوکيو ته

فصل دوازدېم تدویر انتخابات

تاریخ انتخابات

ماده چهل و سوم:

(۱) کمیسیون، تاریخ برگزاری را حد اقل (180) روز قبل از روز انتخابات، اعلام می نماید. برگزاری انتخابات فرعی از این امر مستثنی است.

(۲) کمیسیون تقویم انتخابات را حد اقل (120) روز قبل از روز انتخابات نشر می نماید.

فهرست رای دهندگان

ماده چهل و چهارم:

کمیسیون اسامی رای دهندگان را که در انتخابات شرکت می نمایند، تصدیق و در مطابقت به تقویم انتخاباتی در مراکز رای دهی که توسط کمیسیون تعیین می گردد، به دسترس عامه قرار می دهد.

خان کاندیدوي، مکلف دي په ټاکلي شوي مودې کې د خپلي کاندیدي غوښتنلیک د نوم ثبتوني په غرض کې سيون ته وړاندې کړي.

(۲) د نوم ثبتوني غوښتنلیک د لاندې مطالبو لرونکی وي:

- ۱- نوم او مشخصه پته.
- ۲- د هغه سند کاپي چې د هغه د هويت پېژندونکی وي.
- ۳- په دې قانون کې د درج شوو تعليمي سندونو تاييد شوي کاپي.
- ۴- د نه محکوميت، سن، روغتيايي حالت، منقولي او نا منقولي شتمني، د اصلي او فعلي هستوگني د ځای، د دندې دوروستني ځای او په دې قانون کې د نورو درج شوو مواردو په هکله معلومات.
- ۵- د اړوندې ټاکنيزې حوزې د نوملړ، د هستوگن رایه ورکوونکي د نوم ثبتوني د کارت شمېره او د ګوتي نېټه چې د شخص کاندیدېدل د رایې ورکونې په پاڼه کې تاييد کړي او په لاندې ترتيب وي:
- د جمهوري رياست د کاندید لپاره سل زره رایه ورکوونکي، لږترلږه له شلو ولايتونوڅخه، هر ولايت دوه سلنه.
- د ولسي جرګې د کاندید لپاره زر رایه ورکوونکي.
- د کوچي لپاره زر تنه کوچي رایه ورکوونکي.

درخواست کاندیدی

ماده چهل و پنجم:

(۱) اشخاصی که خود را به کرسی های انتخابی مندرج این قانون کاندید می نمایند، مکلف اند در زمان تعیین شده، در خواست کتبی کاندیدی خود را غرض ثبت نام به کمیسیون ارایه نمایند.

(۲) درخواست ثبت نام حاوی مطالب ذیل می باشد:

- ۱- اسم و آدرس مشخص.
- ۲- کاپی سندی که معرف هويت وی باشد.
- ۳- کاپی تاييد شده اسناد تعليمی مندرج این قانون.
- ۴- معلومات در مورد عدم محکوميت، سن، حالت صحی، دارائی های منقول و غیرمنقول، محل سکونت اصلی و فعلی، آخرین محل وظیفه و سایر موارد مندرج این قانون.
- ۵- لیست اسامی، شماره کارت ثبت نام و نشان انگشت رأی دهنده ساکن حوزه انتخاباتی مربوطه که کاندید شدن شخص را در ورق رأی دهی تاييد نماید و به ترتیب ذیل می باشد:
- برای کاندید ریاست جمهوری،

- د ولایتي شورې د کانديد له پاره د نفوسو شمېر ته په پام له احوالو سره سم له دوه سوو څخه تر شپږ سوو پورې رایه ورکونکي.
- د ولسوالۍ د شورې د کانديد لپاره د نفوسو شمېر ته په پام له احوالو سره سم له سلو څخه تر درې سوو پورې رایه ورکونکي.
- د کلي د شورې د کانديد لپاره لس رایه ورکونکي.
- د ښاروالۍ د کانديد لپاره د لومړۍ درجې ولایتونو په مرکز کې دوه زره، دوه یوه درجه ولایتونه زر او په درېیمه درجه ولایتونو کې پنځه سوو او نورو ښاروالیو ته دوه سوو پنځوس رایه ورکونکي.
- د ښاروالۍ د مجلس د کانديد لپاره د لومړۍ درجې ولایتونو په مرکز کې یو زر، په دوه یوه درجه ولایتونو کې پنځه سوو او په درېیمه درجه ولایتونو کې دوه سوو پنځوس او د نورو ښاروالیو د مجلسونو لپاره یوسلو پنځه ویشته رایه ورکونکي.
- ۶- له دولتي دندو څخه د استعفي په اړه د قانون د حکمونو مطابق د رسمي سند وړاندې کول.
- (۳) د جمهوري ریاست کانديد د خپلو دوو مرستیالانو نومونه چې په دې قانون کې د درج شوو شرایطو لرونکي وي، د ځان له کانديدولو سره په یوه وخت کې کمېسیون ته
- یکصد هزار رأی دهنده، حداقل از بیست ولایت، هر ولایت دو فیصد.
- برای کانديد ولسی جرگه، یک هزار رأی دهنده.
- برای کوچی، یک هزار رأی دهنده کوچی.
- برای کانديد شورای ولایتي، با در نظر داشت تعداد نفوس حسب احوال از دوصد الی ششصد رأی دهنده.
- برای کانديد شورای ولسوالی، با در نظر داشت تعداد نفوس حسب احوال از یکصد الی سه صد رأی دهنده.
- برای کانديد شورای قریه، ده رأی دهنده.
- برای کانديد شاروالی، در مرکز ولایات درجه اول دو هزار، ولایات درجه دوم یک هزار و در ولایات درجه سوم پنجد و برای سایر شاروالی ها دو صد و پنجاه رأی دهنده.
- برای کانديد مجلس شاروالی، در مرکز ولایات درجه اول یک هزار، ولایات درجه دوم پنجد و در ولایات درجه سوم دو صد و پنجاه و برای مجلس سایر شاروالی ها یکصد و بیست و پنج رأی دهنده.
- 6- ارائه سند رسمی مبنی بر استعفاء از وظایف دولتی مطابق

وړاندې کوي.

(۴) کانديدان مکلف دي د دمخه

شرط پيښې په لاندې ترتيب سره ورکړي:

۱- د جمهوري رياست کانديد، يو ميليون افغانۍ دغه مبلغ د گټلو يا د ټاکنو په لومړي دورکې د اجراء شوو قانوني رايو د لږترلږه لس سلنې د لاس ته راوړلو په صورت کې کانديد ته اعاده کېږي.

۲- د ولسي جرگې کانديد، دېرش زره افغانۍ دغه مبلغ د گټلو يا د اجراء شوو قانوني رايو د لږترلږه دوه سلنې د لاس ته راوړلو په صورت کې کانديد ته اعاده کېږي.

۳- د ولايتي شورې کانديد، شل زره افغانۍ دغه مبلغ د گټلو يا د اجراء شوو قانوني رايو د لږترلږه دوه سلنې د لاس ته راوړلو په صورت کې کانديد ته اعاده کېږي.

۴- د ولسوالۍ د شورې کانديد، لس زره افغانۍ دغه مبلغ د گټلو يا د اجراء شوو قانوني رايو د لږترلږه دوه سلنې د لاس ته راوړلو په صورت کې کانديد ته اعاده کېږي.

۵- د کلي د شورې کانديد، پنځه زره افغانۍ دغه مبلغ د گټلو يا د اجراء شوو قانوني رايو د لږترلږه دوه سلنې د لاس ته راوړلو په صورت کې کانديد ته اعاده کېږي.

۶- د لومړۍ درجې ولايتونو د

احکام

قانون.

(3) کانديد رياست جمهوري اسمای دو معاون خود را که واجد شرایط مندرج این قانون باشند، همزمان با کانديد شدن خود به کميسيون ارائه می نمايد.

(4) کانديدان مکلف اند، پول پيش شرط را به ترتيب ذيل تأديه نمايند:

1- کانديد رياست جمهوري، مبلغ یک ميليون افغانۍ. اين مبلغ در صورت برنده شدن يا کسب حد اقل ده فيصد آرای قانونی اجراء شده در دور اول انتخابات به کانديد اعاده می گردد.

2- کانديد ولسي جرگه، مبلغ سي هزار افغانۍ. اين مبلغ در صورت برنده شدن يا کسب حد اقل دو فيصد آرای قانونی اجراء شده به کانديد اعاده می گردد.

3- کانديد شورای ولايتی، مبلغ بيست هزار افغانۍ. اين مبلغ در صورت برنده شدن يا کسب حد اقل دو فيصد آرای قانونی اجراء شده به کانديد اعاده می گردد.

4- کانديد شورای ولسوالی، مبلغ ده هزار افغانۍ. اين مبلغ در صورت برنده شدن يا کسب حد اقل دو فيصد آرای قانونی اجراء شده به

می گردد.

5- کاندید شورای قریه، مبلغ پنج هزار افغانی. این مبلغ در صورت برنده شدن یا کسب حد اقل دو فیصد آرای قانونی اجراء شده به کاندید اعاده می گردد.

6- کاندید شاروالی ولایات درجه اول، مبلغ یکصد هزار افغانی، کاندید

شاروالی ولایات درجه دوم مبلغ پنجصد هزار افغانی، کاندید شاروالی ولایات درجه سوم مبلغ بیست و پنج هزار افغانی و کاندیدان سایر شاروالی ها مبلغ دوازده هزار و پنجصد افغانی. این مبلغ در صورت برنده

شدن یا کسب حد اقل پنج فیصد آرای قانونی اجراء شده برای کاندید شاروالی ولایات درجه اول، سه فیصد آرای قانونی اجراء شده برای کاندید شاروالی ولایات درجه دوم، دو فیصد آرای قانونی اجراء

شده برای کاندید شاروالی ولایات درجه سوم و یک فیصد آرای قانونی اجراء شده برای کاندید

سایر شاروالی ها اعاده می گردد.

بناروالیو کاندید، سل زره افغانی، د دوه یمی درجی ولایتونو د بناروالی کاندید، پنخوس زره افغانی، د دریمی درجی ولایتونو د بناروالی کاندید، پنخه ویشته زره افغانی او د نورو بناروالیو کاندیدان، دوولس زره او پنخه سوه افغانی. دغه مبالغ د لومری درجی ولایتونو د بناروالی د کاندید لپاره د گتلو یا د اجراء شوو قانونی رایو د لپرتلپره پنخه سلنی د لاس ته راوړلو، ددوه یمی درجی ولایتونو د بناروالی د کاندید لپاره د اجراء شوو قانونی رایو د لپرتلپره درې سلنی د لاس ته راوړلو او د دریمی درجی ولایتونو د بناروالی کاندید لپاره د اجراء شوو قانونی رایو د لپرتلپره دوه سلنی د لاس ته راوړلو او د نورو بناروالیو کاندید ته د اجراء شوو قانونی رایو د یوی سلنی د لاس ته راوړلو په صورت کی اعاده کیږي.

7- د لومری درجی ولایتونو د بناروالی د مجلس کاندید شل زره افغانی، د دوه یمی درجی ولایتونو د بناروالی د مجلس کاندید لس زره افغانی، د دریمی درجی ولایتونو د بناروالی د مجلس کاندید پنخه زره افغانی او د نورو بناروالیو د مجلسونو کاندید دوه زره پنخه سوه افغانی. دغه مبالغ د لومری درجی ولایتونو د بناروالی د مجلس

کاندید لپاره د ګټلو یا د اجراء شوو قانوني رایو د لږترلږه څلور سلني د لاس ته راوړلو او د دوه يمي درجي ولایتونو د بناروالی دمجلس د کاندید لپاره د اجراء شوو قانوني رایو د درې سلني د لاس ته راوړلو او د درېيمې درجي ولایتونو د بناروالی د مجلس د کاندید لپاره د اجراء شوو قانوني رایو د دوه سلني د لاس ته راوړلو او د نورو بناروالیو د مجلس د کاندید لپاره د اجراء شوو قانوني رایو د یوې سلني د لاس ته راوړلو په صورت کې اعاده کېږي.

(۵) کمیسیون مکلف دی د هغو کاندیدانو د مخه شرط پیسې چې ددې مادي په (۴) فقره کې د درج شوو قانوني رایو سلنه (فیصدي) یې لاس ته راوړي نه ده، د دولت د وارداتو په حساب بانک ته تحویل کړي.

د کاندیدانو فهرست

شپږ څلوېښتمه ماده:

(۱) کمیسیون مکلف دی د نوماندی دورې له پای ته رسیدو وروسته، په لنډ وخت کې د نوماندانو لومړنی نوملړ خپور کړي.

(۲) هغه اشخاص چې د کاندیدانو د ابتدایي فهرست په هکله اعتراض ولري، کولای شي خپل اعتراض دهغه له خپرېدو وروسته زیات نه زیات د دوو اوونیو په ترڅ کې د شکایتونو کمیسیون ته وړاندې

7- کاندید د مجلس شاروالی ولایات درجه اول مبلغ بیست هزار افغانی، کاندید مجلس شاروالی ولایات درجه دوم مبلغ ده هزار افغانی، کاندید مجلس شاروالی ولایات درجه سوم مبلغ پنځ هزار افغانی و کاندید مجلس سایر شاروالی ها مبلغ دو هزار و پنځصد افغانی. این مبالغ در صورت برنده شدن یا کسب حد اقل چهار فیصد آرای قانونی اجراء شده برای کاندید مجلس شاروالی ولایات درجه اول، سه فیصد آرای قانونی اجراء شده برای کاندید مجلس شاروالی ولایات درجه دوم، دوفیصد آرای قانونی اجراء شده برای کاندید مجلس شاروالی ولایات درجه سوم و یک فیصد آرای قانونی اجراء شده برای کاندید مجلس سایر شاروالی ها اعاده می گردد.

(5) کمیسیون مکلف است پول پیش شرط کاندیدانی را که فیصدی آرای قانونی مندرج فقره (4) این ماده را بدست نیاورده اند، به حساب واردات دولت تحویل بانک نماید.

فهرست کاندیدان

ماده چهل و ششم:

کری. دغه اعتراضونه د اړوندې کړنلارې مطابق ترڅېړني لاندې نیول کېږي او دغه تصمیم نهایی (وروستنی) دی.

(۳) د کاندیدانو وروستنی نوملړ د شکایتونو د کمیسیون له خوا د ټولو اعتراضونو له څیړني وروسته د کمیسیون له خوا خپرېږي، دغه نوملړ د تغییر وړ نه دی.

(۴) کمیسیون مکلف دی د ټاکنو د ترسره کېدو په ورځ د کاندیدانو وروستنی فهرست د رایې ورکونې په مرکزونو کې نصب کړي.

له کاندیدي څخه انصراف

اووه څلوېښتمه ماده:

(۱) که چېرې کاندید له خپلې نوماندې څخه منصرف شي. مکلف دی په ټاکنیز تقویم کې له ټاکلې نېټې دمخه، موضوع په لیکلې توګه کمیسیون ته خبر ورکړي.

(۲) که چېرې کاندید په ټاکنیز تقویم کې له ټاکلې نېټې وروسته له خپلې کاندیدې څخه انصراف وکړي یا وفات شي یا د هغه نوم د شکایتونو د کمیسیون له خوا د کاندیدانو له نوملړ څخه حذف شي، د رایو د شمېرلو په وخت کې، په هغه پورې اړوندې رایې د محاسبې وړ نه دي.

(۳) یوازې د هغه کاندید د مخه شرط پیسې د اعادي وړ دي چې د

(۱) کمیسیون مکلف است، بعد از ختم دوره کاندیدی، به اسرع وقت فهرست ابتدائی کاندیدان را به نشر برساند.

(۲) اشخاصی که در مورد فهرست ابتدائی کاندیدان اعتراض داشته باشند، می توانند اعتراض خویش را در خلال مدت حد اکثر دو هفته بعد از نشر آن به کمیسیون شکایات ارائه نمایند. این اعتراضات مطابق طرز العمل مربوط مورد رسیدگی قرار گرفته و این تصمیم نهایی می باشد.

(۳) فهرست نهایی کاندیدان بعد از رسیدگی به تمام اعتراضات توسط کمیسیون شکایات، از جانب کمیسیون به نشر می رسد، این فهرست غیر قابل تغییر است.

(۴) کمیسیون مکلف است در روز برگزاری انتخابات فهرست نهایی کاندیدان را در مراکز رأی دهی نصب نماید.

انصراف از کاندیدی

ماده چهل و هفتم:

(۱) هرگاه کاندید از کاندیدی خود منصرف شود، مکلف است قبل از تاریخ معینه در تقویم انتخاباتی، موضوع را کتباً به کمیسیون اطلاع دهد.

(۲) هرگاه کاندید بعد از تاریخ

ټاکنیز تقویم مطابق انصراف وکړي او یا وفات شي.

د ټاکنیزو مبارزو موده

اته څلوېښتمه ماده:

د نوماندانو لپاره د ټاکنیزو مبارزو موده په لاندې ترتیب ټاکل کېږي:

دغه موده د ټاکنو د ورځې له پیل څخه (۴۸) ساعته دمخه پای ته رسېږي.

۱- د جمهوري ریاست ټاکنې ۶۰ ورځې.

۲- د ولسي جرگې ټاکنې ۳۰ ورځې.

۳- د ولایتي شورې ټاکنې ۳۰ ورځې.

۴- د ولسوالۍ شورې ټاکنې ۲۰ ورځې.

۵- د کلي شورې ټاکنې ۱۰ ورځې.

۶- د بنساروال او بنساروالیو د مجلسونو ټاکنې ۲۰ ورځې.

د ټاکنیزو لگښتونو حدود

نهه څلوېښتمه ماده:

(۱) د ټاکنیزو څوکیو نوماندان نه شي کولای د جمهوري ریاست په

ټاکنو کې له (۱۰۰۰۰۰۰۰) لسو میلیونو افغانیو څخه زیاتي، په ولسي

جرگه کې له (۱۰۰۰۰۰۰) یو میلیون افغانیو څخه زیاتي، په ولایتي

شورې کې له (۵۰۰۰۰۰) پنځه سوو زرو افغانیو څخه زیاتي، د

ولسوالۍ په شورې کې له

معینه در تقویم انتخاباتي، از کاندیدی خود انصراف یا وفات نماید، یا اسم وی از طرف کمیسیون شکایات از فهرست کاندیدان حذف گردد، حین شمارش آراء، آرای مربوط به وی قابل محاسبه نمی باشد.

(3) صرف پول پیش شرط کاندیدیکه طبق تقویم انتخاباتي انصراف کند و یا فوت شود، قابل اعاده می باشد.

میعاد مبارزات انتخاباتي

ماده چهل و هشتم:

میعاد مبارزات انتخاباتي برای کاندیدان به ترتیب ذیل تعیین می گردد:

این مدت (48) ساعت قبل از آغاز روز انتخابات، ختم می شود.

1- انتخابات ریاست جمهوری 60 روز.

2- انتخابات ولسی جرگه 30 روز.

3- انتخابات شورای ولایتي 30 روز.

4- انتخابات شورای ولسوالی 20 روز.

5- انتخابات شورای قریه 10 روز.

6- انتخابات شاروال و مجالس شاروالی ها 20 روز.

حدود مصارف انتخاباتي

ماده چهل ونهم:

(۱۰۰۰۰۰۰) سل زرو افغانیوڅخه زیاتي، د کلي په شوري کي له (۱۰۰۰۰۰) لسو زرو افغانیو څخه زیاتي، په بناروالی کي له (۱۰۰۰۰۰۰) یو میلیون افغانیوڅخه زیاتي، او د بناروالی د مجلس د ټاکنو په مبارزوکي له (۱۰۰۰۰۰۰) سلو زرو افغانیو څخه زیاتي
په مصرف ورسوي.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کي درج شوي کاندیدان نه شي کولای له بهرنیو اتباعو یا دولتونو او یا په افغانستان کي مېشتو د بهرنیو هیوادونو له سیاسي نمایندگیوڅخه مالي او تخنیکي مرستی ومني یا یې ترلاسه کړي.

دکاندیدانو د موخو خپرول او

نشر

پنځوسمه ماده:

(۱) د ټاکنیزو مبارزو په بهیرکي، تلویزیون، راديو، ورځپاڼي، جریدي او نورې ټوليزي رسنۍ کولای شي د کاندیدانو مرامنامي، نظريي او موخي د کمېسيون له خوا د وضع شوي کرنلاري مطابق، په منصفانه توگه او ناپلوي سره خپري کړي.

(۲) دولتي ټوليزي رسنۍ مکلفي دي، چي د نوماندانو مرامنامي، لیدونه او موخي د کمېسيون د

(۱) کاندیدان کرسی های انتخابی نمی توانند در مبارزات انتخاباتی ریاست جمهوری بیش از مبلغ (10000000) ده ملیون افغانی، در ولسی جرگه بیش از مبلغ (1000000) یک میلیون افغانی، در شورای ولایتی بیش از مبلغ (500000) پنجمصد هزار افغانی، در شورای ولسوالی بیش از مبلغ (100000) یکصد هزار افغانی، در شورای قریه بیش از مبلغ (10000) ده هزار افغانی، در شاروالی بیش از مبلغ (1000000) یک میلیون افغانی و در مبارزات انتخاباتی مجلس شاروالی بیش از مبلغ (100000) یکصد هزار افغانی به مصرف برسانند.

(۲) کاندیدان مندرج فقره (۱) این ماده نمی توانند از اتباع یا دول خارجی ویا نمایندگی های سیاسی کشور های خارجی مقیم افغانستان مساعدت های مالی و تخنیکي را قبول یا دریافت نمایند.

پخش و نشر اهداف کاندیدان

ماده پنجاهم:

(۱) در جریان مبارزات انتخاباتی، تلویزیون، راديو، روزنامه ها، جرايد و ساير رسانه های همگانی می توانند مرامنامه ها، نظريات و

کرنلاری په پام کې نیولو سره په منصفانه او بی پلوي توگه خپري او نشر کړي.

(۳) ټوليزې رسنۍ مکلفي دي د ټاکنو د ورځي له پيل څخه (۴۸) ساعته دمخه په ټاکنيزو مبارزو پوري د اړوندو فعاليتونو خپرول و دروي.

(۴) د ټاکنيزو مبارزو ډول اود مالي چارو څرنګوالي يې، د جلا کرنلاري په واسطه تنظيميږي.

د تبليغاتي موادو لړۍ کول

يو پنځوسمه ماده:

کمي سيون د ټاکنو له ورځي څخه (۴۸) ساعته دمخه د تبليغاتي موادو د لړۍ کولو لپاره چي د رايي ورکوني په سل مترۍ کې نندارې ته اېښودل شوي وي، دستور ورکوي.

د رايي ورکوني په مرکزونو کې د

وسلې ګرځولو منع

دوه پنځوسمه ماده:

هيڅ شخص نه شي کولای ناريه يا جارحه وسله د رايي ورکوني په مرکزونو او د هغو په ماحول کې وګرځوي. امنيتي مسئولين د کمي سيون د کرنلاري مطابق له دې امر څخه مستثني دي.

د رايي ساتنه

دري پنځوسمه ماده:

کمي سيون مکلف دی د رايي له

اهداف کانديدان را مطابق طرز العمل وضع شده توسط کميسيون، طور منصفانه و بيطرفانه پخش و نشر نمايند.

(2) رسانه های همگانی دولتی مکلف اند نظريات، اهداف و مرانامه کانديدان را بادر نظر داشت طرز العمل کميسيون، طور منصفانه و بيطرفانه پخش و نشر نمايند.

(3) رسانه های همگانی مکلف اند (48) ساعت قبل از آغاز روز انتخابات پخش و نشر فعاليت های مربوط به مبارزات انتخاباتی را متوقف سازند.

(4) طرز مبارزات انتخاباتی و چگونگی امور مالی آن توسط طرز العمل جداگانه تنظيم می گردد.

بر داشتن مواد تبليغاتي

ماده پنجاه و یکم:

کمي سيون، (48) ساعت قبل از روز انتخابات جهت برداشتن مواد تبليغاتي که درصد مترۍ مراکز راي دهی به نمايش گذاشته شده باشد، دستور می دهد.

منع حمل سلاح در مراکز

رای دهی

ماده پنجاه و دوم:

هیچ شخص نمی تواند سلاح ناریه يا جارحه را در مراکز راي دهی و

پای، صندوق او نورو ټاکنیزو موادو څخه له ناوړې گټې اخیستنې څخه د مخنیوي په منظور د رایې ورکونې له ورځې دمخه او وروسته هغه تدبیرونه چې د ناظرینو او مشاهدینو په حضور کې د هغو بڼه بندې، مهر، په نښه کول، د تړلو ډول، لې-ډول، ساتنه او د هغو پرانیستل پکې شامل دي، د جلا جلا ډولونو مطابقت و نیسي.

د رایې پایه

څلور پنځوسمه ماده:

(۱) کمیسیون، د ټاکنیز تقویم مطابق د رایې ورکونې د پایو په برابرولو لاس پورې کوي.

(۲) د رایې ورکونې پایه د ځانگړو نښو لرونکې ده چې د کمیسیون له خوا ټاکل کېږي.

(۳) د رایې ورکونې د پایو ډول او شمېر او د هغې نور مشخصات د کمیسیون له خوا په داسې ډول ټاکل کېږي چې رایه ورکوونکي وکړای شي خپله رایه د پام وړ کاندید ته په اسانۍ او له اشتباه پرته استعمال کړي.

(۴) د رایې ورکونې په پایه کې د کاندیدانو او د هغوی د تصویرونو د ځای ترتیبول او تشخیصول او کاندیدانو ته د ټاکنیزو نښانونو وپېشل، د قرعي (پچي) په واسطه د

ماحول آنها حمل نماید. مسئولین امنیتی در مطابقت به طرز العمل کمیسیون از این امر مستثنی می باشند.

حفاظت رأی

ماده پنجاه و سوم:

کمیسیون مکلف است، به منظور جلوگیری از سوء استفاده از ورق رأی، صندوق و سایر مواد انتخاباتی قبل و بعد از روز رأی دهی تدابیری را که شامل بسته بندی، مهر، علامه گذاری، طرز بستن، انتقال، نگهداری و چگونگی باز نمودن آن در حضور داشت ناظرین و مشاهدین می باشد، طبق طرز العمل جداگانه اتخاذ نماید.

ورق رأی

ماده پنجاه و چهارم:

(۱) کمیسیون، مطابق به تقویم انتخاباتی به تهیه اوراق رأی دهی اقدام می نماید.

(۲) ورق رأی دهی دارای علامات خاص بوده که از طرف کمیسیون تعیین می گردد.

(۳) شکل و تعداد ورق رأی دهی و سایر مشخصات آن توسط کمیسیون طوری تعیین می گردد که رأی دهنده، بتواند رأی

کمیسیون له خوا تنظیمی ږي.

(۵) کمیسیون د نوماند د ځانگړنو د تصحیح مهلت په ټاکنیز تقویم کې ټاکي.

د ناظر او مشاهد حقوق او

مکلفیت

پنځه پنځوسمه ماده:

(۱) کورنی ناظر او مشاهد د لاندې حقوقو لرونکي دي:

۱- د اعتبار لیک تر لاسه کول.

۲- د ټاکنو په بهیر، د رایې ورکونې په مرکزونو او ځایونو او د رایو په شمېرنه کې حضور.

۳- د اړوندې کړنلارې مطابق، معلوماتو ته لاسرسی.

۴- د سرغړونې د څرگندېدو په صورت کې اړوندې مرجع ته د ناظر له خوا د اعتراض یا شکایت وړاندې کول.

۵- د مشاهد په واسطه د ټاکنو له بهیر څخه د رپوت برابرول.

۶- نړیوال څارونکي او لیدونکي د ټاکنو د بهیر په اړه معلوماتو ته د لاسرسي حق درلودونکي دي.

۷- نړیوال څارونکي او لیدونکي کولی شي، په ټاکلي وخت کې د ټاکنو د بهیر په اړه په ناپلوی سره رپوت برابر کړي او هغه کمیسیون، حکومت، د ملگرو ملتونو نمایندګی دفتر او رسنیو ته ورکړي او د

خویشرا به کاندید مورد نظر به سهولت وبدون اشتباه استعمال نماید.

(4) ترتیب و تشخیص جایگاه کاندیدان و تصویر آنها در ورق رأی دهی

وتوزیع نشانه های انتخاباتی برای کاندیدان توسط قرعه از طرف کمیسیون تنظیم می گردد.

(5) کمیسیون مهلت تصحیح مشخصات کاندید را در تقویم انتخاباتی تعیین می نماید.

حقوق و مکلفیت ناظر و مشاهد

ماده پنجاه و پنجم:

(1) ناظر و مشاهد داخلی دارای

حقوق ذیل می باشند:

1- بدست آوردن اعتبار نامه.

2- حضور در روند انتخابات، مراکز و محلات رأی دهی و ششمارش آراء.

3- دسترسی به معلومات مطابق طرز العمل مربوط.

4- تقدیم اعتراض یا شکایت از طرف ناظر به مرجع مربوط در صورت بروز تخلف.

5- تهیه گزارش از روند انتخابات توسط مشاهد.

6- مشاهدین و ناظرین بین المللی

شکایتونو کمیسیون ته د اعتراض او شکایتونو حق درلودونکي دي.

(۲) ناظر او مشاهد د لاندې مکلفیتونو لرونکي دي.

۱- ددې قانون، نورو نافذه تقنیني سندونو او اړوندو کړنلارو د حکمونو په پام کې نیول.

۲- د مشاهد په واسطه د رپوت د برابرولو په وخت کې د واقعیت د اصل په پام کې نیول او د ناظر له خوا د شکایت درجول.

۳- له پروپاګند او د جنجال له جوړولو څخه ډډه کول.

۴- په اړوندو کړنلارو کې د نورو اټکل شوو مواردو په پام کې نیول.

د رایې ورکونې موده

شپږپنځوسمه ماده:

(۱) د ټاکنو د تقویم مطابق د رایې ورکونې پیل او پای د کمیسیون له خوا ټاکل کېږي.

(۲) د رایې ورکونې د ځای رئیس مکلف دی، د ټاکل شوي ساعت له پای ته رسېدو وروسته، د رایې ورکونکو د کتار (صف) آخر په نښه کړي او هغوی ته د رایې د استعمال اجازه ورکړي.

(۳) د رایې ورکونې څرنگوالی د کمیسیون له کړنلارې سره په مطابقت کې صورت مومي.

(۴) کمیسیون کولای شي د اړتیا په صورت کې، د رایې ورکونې موده په

حق دسترسی به معلومات در مورد روند انتخابات را داراء می باشند.

7- مشاهدین و ناظرین بین المللی می توانند در موعده معینه از روند انتخابات طوریطرفانه گزارش تهیه و آنرا به کمیسیون، حکومت، نمایندگی دفترمل متحد و رسانه ها ارائه نمایند حق اعتراض و شکایت را به کمیسیون شکایات داراء می باشند.

(2) ناظر و مشاهد دارای مکلفیت های ذیل می باشند:

1- رعایت احکام این قانون، سایر اسناد تقنینی نافذه و طرز العمل های مربوط.

2- رعایت اصل واقعیت حین تهیه گزارش توسط مشاهد و درج شکایت توسط ناظر.

3- خود داری از شایعه پراگنی و ایجاد تشنج.

4- رعایت سایر موارد پیشبینی شده در طرز العمل های مربوطه.

میعاد رأی دهی

ماده پنجاه و ششم:

(1) آغاز و ختم رأی دهی مطابق به تقویم انتخابات، از طرف کمیسیون تعیین می گردد.

(2) رئیس محل رأی دهی مکلف

یوه یا خو مرکزونو او یا حوزه کی زیات نه زیات تر دوو ساعتونو پورې تمديد کړي.

(۵) په ټاکنيزو ځایونو یا مرکزونو کې د شورش، تشدد، طوفان، سيلاب یا نورو نه اټکل کېدونکو (غیر مترقبه) پېښو د پېښې دو په صورت کې چې د رایې ورکونې بهیر ناشونی یا سخت کړي، د رایې ورکونې د مرکز رئیس مکلف دی رایه ورکونه ودروي او په لنډ وخت کې د کمیسیون د لارښوونې غوښتونکی شي.

(۶) که چېرې په هر دلیل له هغه جملې څخه د رایې ورکولو د پاتو خلاصې دلو، په صورت کې، د رایې ورکولو بهیر ودرېږي، د کمیسیون کارکوونکي او مسنول امنیتي چارواکي نه شي کولی د صندوقونو له سره کتونکي او څارونکي لري کړي.

د رایو شمېرنه

اووه پنځوسمه ماده:

(۱) د رایو شمیرنه د رایې ورکولو په ځای کې صورت مومي.

(۲) کمیسیون مکلف دی، د رایو د شمېرلو پایلې د محل، مرکز او حوزې په تفکیک اعلام کړي.

(۳) د رایو د شمېرنې څرنګوالی د جلا کړنلارې په واسطه تنظیمېږي.

است بعد از پایان یافتن ساعت تعیین شده، آخر صف رای دهندگان را نشانی و بـه آنها اجازه استعمال رای را بدهد.

(3) چگونگی رای دهی در مطابقت به طرز العمل کمیسیون صورت می گیرد.

(4) کمیسیون می تواند در صورت ضرورت، ميعاد رای دهی را در یک یا چندین مرکز و یا حوزه، حد اکثر الی دو ساعت تمديد نماید.

(5) در صورت وقوع شورش، تشدد، طوفان، سيلاب یا سایر حوادث غیر مترقبه در محلات و مراکز انتخاباتی که جریان رای دهی را نا ممکن یا دشوار سازد، رئیس مرکز رای دهی مکلف است رای دهی را متوقف و به اسرع وقت طالب هدایت از کمیسیون گردد.

(6) هرگاه بنا به هر دلیلی از جمله تمام شدن اوراق رای دهی، جریان رای دهی متوقف شود کارکنان کمیسیون و مقامات امنیتی مسـنول نمی توانند ناظرین و مشاهدین را از

بالای صندوق های رای دهی دور نمایند.

قرنطین

اته پنخوسمه ماده:

(۱) کمیسیون مکلف دی د موجه شکایت یا د رایې د پائی لرونکو صندوقونو په اړه د تقلب یا مشهودو علانمو د شتون په صورت کې نوموړي صندوقونه قرنطین کړي.

(۲) کمیسیون مکلف دی، قرنطین شوي صندوقونه د ناظرینو، مشاهدینو، رسنیو او د کاندیدانو د استازو په حضور کې وڅیړي. قرنطین شوي صندوقونه له څیړنې وروسته د رایو د شمېرنې په بهیر کې شاملېږي او یا د موجهو دلایلو له مخې له شمېرنې څخه اېستل کېږي.

(۳) ناظر او کاندید کولای شي د قرنطین شوي صندوق په اړه د کمیسیون د تصمیم له ابلاغ وروسته د (۲۴) ساعتونو په موده کې شکایت وکړي. د شکایتونو کمیسیون مکلف دی د (۴۸) ساعتونو په ترڅ کې شکایت وڅیړي او د موجهو دلایلو پر بنسټ وروستی تصمیم ونیسي.

(۴) کمیسیون مکلف دی د قرنطین شوي صندوق د څیړنې ډول، د رایو د شمېرنې یا نه شمېرنې موارد او په قرنطین پورې نورې اړوندې چارې په کړنلاره کې توضیح کړي.

شمارش آراء

ماده پنجاه و هفتم:

(۱) شمارش آراء در محل رأی دهی صورت می گیرد.

(۲) کمیسیون مکلف است نتایج شمارش آراء را با تفکیک محل، مرکز و حوزه اعلام نماید.

(۳) نحوه شمارش آراء توسط طرز العمل جداگانه تنظیم می گردد.

قرنطین

ماده پنجاه و هشتم:

(۱) کمیسیون مکلف است در صورت موجودیت شکایت موجه یا علانم مشهود مبنی بر تقلب در رابطه به صندوق های حاوی ورق رأی، صندوق های مذکور را قرنطین نماید.

(۲) کمیسیون مکلف است، صندوق های قرنطین شده را در حضور ناظرین، مشاهدین، رسانه ها و نماینده گان کاندیدان بررسی نماید. صندوق های قرنطین شده بعد از بررسی شامل روند شمارش آراء شده و یا بنا به دلایل موجه از شمارش خارج می گردد.

(۳) ناظر و کاندید می تواند الی (۲۴) ساعت بعد از ابلاغ تصمیم کمیسیون در رابطه به صندوق قرنطین شده، شکایت نماید. کمیسیون شکایات مکلف

دپایلو تصدیقول او اعلامول

نهه پنخوسمه ماده:

(۱) په هغه صورت کې چې د ټاکنو د شمېرلو بهیر اعتراض وړ وگرځي، کمیسیون او د شکایتونو کمیسیون کولی شي د وروستیو پایلو تر تصدیق مخکې، په ټاکنیزه حوزه کې د رایې ورکولو د ټولو پایو یا یې د یوې برخې د شمېرلو امر صادر کړي.

(۲) په ځینو ټاکنیزو حوزو او یا د رایې ورکونې په مرکزونو کې د خلکو د گډون کموالی د ټاکنو د عمومي توب او د ازادې د اصولو د زیانمنې دو په معنی نه دی.

(۳) کمیسیون مکلف دی، وروسته تر دې چې د رایو شمېرنه بشپړه شي او د رایو د ورکونې او د رایو د شمېرنې په اړه ټول شکایتونه، د شکایتونو د کمیسیون له خوا وڅېړل شي، د ټاکنو وروستی پایلي اعلام او خپرې کړي.

(۴) په هغه صورت کې چې کمیسیون د شکایتونو د کمیسیون پرېکړه غیر عادلانه وبولي، کولی شي د ۲۴ ساعتونو په لړ کې د شکایتونو د کمیسیون د پرېکړې له ترلاسه کولو وروسته، د هغو پر وړاندې اعتراض وکړي. په دې صورت کې د کمیسیون د اعتراض

است طی مدت (48) ساعت به شکایت رسیدگی نموده و بنا به دلایل موجه تصمیم نهایی اتخاذ نماید.

(4) کمیسیون مکلف است نحوه بررسی صندوق قرنطین شده، موارد شمارش یا عدم شمارش آراء و سایر امور مربوط به قرنطین را در طرز العمل توضیح نماید.

تصدیق و اعلام نتایج

ماده پنجاه ونهم:

(1) کمیسیون و کمیسیون شکایات می توانند در احوالی که روند شمارش آراء، مورد اعتراض قرار گیرد، قبلاً از تصدیق نتایج نهایی، دستور شمارش مجدد تمام اوراق رأی دهی وی بخشى از آن را در حوزه انتخاباتی صادر نمایند.

(2) میزان پائین اشتراک مردم در برخی حوزه های انتخاباتی و یا مراکز رای دهی به معنی خدشه دار شدن اصول آزاد و عمومی بودن انتخابات نمی باشد.

(3) کمیسیون مکلف است، بعد از آنکه شمارش آراء تکمیل و کلیه شکایات در ارتباط به رأی دهی و

تر اوریدو وروسته د شکایتونو د کمیسیون پریکړه د موجه دلایلو په یادولو سره وروستی ده.

(۵) په یوه صندوق کې په یوازې توګه د یوه نوماند په ګټه له ۸۰ سلنې څخه زیاتې رایې د درغلی دلیل نه شي کېدی، مګر دا چې د درغلی په اړه د موجه دلایلو او شواهدو اعتراض شتون ولري.

ټاکنیزې وثیقي

شپې تمه ماده:

(۱) کمیسیون مکلف دی د ټاکنو د وروستیو پایلو تر اعلان وروسته ولسمشر، ولسي جرګې غړو، مشرانو جرګې انتخابي غړو، بناروال او د مرکز بناروالی د مجلسونو غړو ته ټاکنیزې وثیقي صادري او ورکړي.

(۲) د کمیسیون ولایتي دفترونه مکلف دي، د ولایتي شورې غړو، ولسوالی شورې غړو، کلي شورې غړو، د ولایتونو بناروالانو او د بناروالی مجلس غړو لپاره ټاکنیزې وثیقي صادري او ورکړي.

د رسنیو کمیسیون

یوشپې تمه ماده:

(۱) د رسنیو کمیسیون د رایې ورکونې له ورځې څخه لږترلږه (۹۰) ورځې دمخه، د ټاکنیزو

شمارش آراء توسط کمیسیون شکایات مورد رسیدگی قرار گرفت، نتایج نهائی انتخابات را اعلام و نشر نماید.

(۴) در صورتی که کمیسیون، فیصله های کمیسیون شکایات را غیر عادلانه تشخیص دهد می تواند در خلال ۲۴ ساعت بعد از دریافت فیصله های کمیسیون شکایات، نسبت به آن اعتراض نماید، در این صورت بعد از سمع اعتراض کمیسیون فیصله کمیسیون شکایات با ذکر دلایل موجه نهائی می باشد.

(۵) اختصاص بیش از (۸۰) درصد آراء در یک صندوق به نفع یک کاندید به نهائی دلیل تقلب شده نمی تواند. مګر این که اعتراض با دلایل و شواهد موجه مبنی بر تقلب موجود باشد.

وثایق انتخاباتی

ماده شصتم:

(۱) کمیسیون مکلف است، بعد از اعلان نتایج نهائی انتخابات، برای رئیس جمهور، اعضای ولسي جرګه، اعضای انتخابي مشرانو جرګه، شاروال و اعضای مجالس شاروالی مرکز وثیقه انتخاباتی صادر و تفویض نماید.

(۲) دفاتر ولایتي کمیسیون مکلف

اند، برای اعضای شورای ولایتی، اعضای شورای ولسوالی، اعضای شوراهای قریه، شاروال ها و اعضای مجالس شاروالی ولایات و ثایق انتخاباتی صادر و تفویض نماید.

کمیسیون رسانه ها

ماده شصت و یکم:

(1) کمیسیون رسانه ها حد اقل (90) روز قبل از روز رأی دهی، به منظور نظارت از گزارش دهی و نشر منصفانه و بیطرفانه مبارزات انتخاباتی و رسیدگی به تخلفاتی که با اهداف، پالیسی ها و طرز العمل های رسانه های همگانی مربوط می شود، توسط کمیسیون ایجاد می گردد.

(2) رأی دهنده، کاندید، ناظر، احزاب یا ائتلاف احزاب سیاسی، سازمان های اجتماعی وسایر اشخاص می توانند از تخلف رسانه ای به کمیسیون رسانه ها یا کمیسیون، طور کتبی شکایت نمایند.

(3) کمیسیون رسانه ها می تواند در صورت تثبیت تخلف رسانه ای حسب احوال یکی از اقدامات ذیل را اتخاذ نماید:

1- صدور اخطاریه و امر به اصلاح تخلف.

مبارزو د منصفانه او ناپلوه رپوت ورکونی او خپراوي او د هغو سرغړونو د څېړني د څارني په منظور چي د ټوليزو رسنيو له موخو، پالیسیو او کړنلارو سره اړه مومي، د کمیسیون له خوا جوړېږي.

(۲) رایه ورکونکی، کاندید، ناظر، گوندونه یا دگوندونو ائتلاف، ټولنیز سازمانونه او نور اشخاص کولای شي د یوې رسنی له سرغړونې څخه د رسنیو کمیسیون یا کمیسیون ته په لیکلي توگه شکایت وکړي.

(۳) د رسنیو کمیسیون کولای شي د یوې رسنی د سرغړونې د تثبیت په صورت کې له احوالو سره سم په یو له لاندې اقداماتو لاس پورې کړي:

۱- د اخطاریې صادرول او د سرغړونې په اصلاح امر کول.

۲- له احوالو سره سم له پنځو زرو څخه تر سلو زرو افغانیو پورې د جریمې وضع کول.

۳- د کمیسیون له تأیید وروسته واکمني مرجع ته د عدلي تعقیب په غرض د سرغړونکي معرفي کول.

(۴) د رسنیو کمیسیون دندې او واکونه د کمیسیون په واسطه تنظیمېږي

(۵) د رسنیو کمیسیون د اړوندو

چارو د تنظيم په منظور کړنلاري وضع کوي چې د کميسيون له تاييد وروسته د اجراء وړ دي.

(۶) د رسنيو کميسيون د ټولو سپارل شوو دندو له سرته رسولو، د وروستيو پايلو له اعلام وروسته زيات نه زيات د (۴۵) ورځو مودې په ترڅ کې منحل او په هغه پورې ټولې اړوندې چارې کميسيون ته سپارل کېږي.

ديارلسم فصل

ټاکنيزه درغلي او سرغړونه
د ټاکنيزو شکايتونو د څيرلو

ډول

دوه شپي تمه ماده:

(۱) د شکايتونو کميسيون کولی شي د شکايت او اعتراض له شتون پرته محض د درغلي يا سرغړوني پر اړتکاب د خبرېدو په صورت کې موضوع وڅېړي.

(۲) اعتراضونو او شکايتونو ته در رسيدلو ډول د شکايتونو د کميسيون له خوا د ترتيب شوي کړنلاري مطابق صورت مومي.

د شکايت او اعتراض ثبت او

درج

درې شپي تمه ماده:

(۱) حکمي او حقيقي اشخاص کولی شي د نوماندانو د ابتدايي نوملړ تر

2- وضع جریمه حسب احوال از پنج هزار الی یک صد هزار افغانی.

3- معرفی متخلف غرض تعقیب عدلی به مراجع ذیصلاح بعد از تأیید کمیسیون.

(4) وظایف و صلاحیت های کمیسیون رسانه ها توسط کمیسیون تنظیم می گردد.

(5) کمیسیون رسا نه هابه منظور تنظیم امور مربوط طرز العمل های را وضع می نماید که بعد از تأیید کمیسیون مرعی الاجراء می باشد.

(6) کمیسیون رسانه ها بعد از انجام کلیه وظایف محوله حد اکثر در خلال مدت (45) روز بعد از اعلام نتایج نهایی منحل و تمام امور مربوط به آن به کمیسیون محمول می گردد.

فصل سیزدهم

تخطی و تخلف انتخاباتی

طرز رسیدگی به شکایات
انتخاباتی

ماده شصت و دوم:

(1) کمیسیون شکایات می تواند بدون موجودیت اعتراض و شکایت، به محض آگاهی یافتن از ارتکاب تخطی، تقلب و یا تخلف موضوع را تحت رسیدگی قرار دهد.

خپرېدو وروسته د ۴۸ ساعتونو مودې په ترڅ کې، د هغوی د شرایطو د نه درلودلو په اړه خپل اعتراض درج کړي.

(۲) نوماند او یا د هغه استازی کولی شي، د رایې ورکولو او رایې شمېرلو پر مهال او یا د ټاکنو د ترسره کېدو له ورځې ۴۸ ساعتونو وروسته په مرکز او ولایتونو کې شکایت درج کړي. د شکایتونو ولایتي کمیسیون دنده لري، د ټاکنو د ترسره کېدو له ورځې وروسته د ۱۰ ورځو په ترڅ کې، د خپلو څېړنو پایلې وروستی او خپرې کړي.

(۳) په هغه صورت کې چې شاکي نوماند د شکایتونو د ولایتي کمیسیون پر پرېکړه قناعت ونه لري، د شکایتونو کمیسیون د ولایتي دفتر د پرېکړې تر خپرېدو وروسته د ۷۲ ساعتونو په ترڅ کې، پخپله یا د خپل واکمن استازي په وسیله لیکلی اعتراض درج کولی شي.

(۴) د شکایتونو مرکزي کمیسیون دنده لري څو د ولایتي کمیسیونونو پر پرېکړه د اعتراض موارد د اسنادو او مدارکو له مخې بیاځلي وڅیړي او وروستی پرېکړه صادره کړي.

(۵) د شکایتونو مرکزي کمیسیون

(۲) طرز رسیدگی به اعتراضات و شکایات طبق طرز العمل تهیه شده از جانب کمیسیون شکایات صورت می گیرد.

درج و ثبت اعتراض و شکایت ماده شصت و سوم:

(۱) شخصیت های حکمی و حقیقی می توانند، در خلال مدت 48 ساعت بعد از نشر است ابتدایی کاندیدان، در رابطه با عدم واجد شرایط بودن آنان اعتراض درج نماید.

(۲) کاندید و یا نماینده آن می تواند حین رای دهی و شمارش آراء و یا 48 ساعت بعد از روز برگزاری انتخابات، در مرکز و ولایات، شکایت درج نماید. کمیسیون های ولایتي شکایات موظف اند در خلال 10 روز بعد از روز برگزاری انتخابات، نتایج بررسی های خویش را نسبت به این شکایات نهایی و نشر نماید.

(۳) در صورتی که کاندید شاکي به فیصله کمیسیون ولایتي شکایات قناعت نداشته باشد در خلال 72 ساعت، بعد از نشر فیصله، شخصاً و یا توسط نماینده با صلاحیت خویش کتباً در کمیسیون مرکزی شکایات اعتراض درج کرده می تواند.

نشي کولی، د شکایتونو د ولایتي کمیسیون پر پرېکړه د اعتراض موارد او د رسي دلو شکایتونو څېړنه، د ټاکنو د ترسره کېدو له ورځې څخه تر یوې میاشتې پوره وځنډوي.

(۶) په هغه صورت کې چې د دې مادې په (۱، ۲، ۳) فقرو کې ټاکل شوی وخت د رخصتۍ له ورځو سره برابر شي، د رخصتۍ ورځو ساعتونه، له ټاکل شوي وخت څخه کسر کېږي.

د شکایتونو د کمیسیون واکونه څلور شپي تمه ماده:

(۱) د شکایتونو مرکزي او ولایتي کمیسیون د لاندې واکونو لرونکي وي:

- ۱- د کاندیدانو او رایې ورکونکو پر نوملړ او هغو کاندیدانو چې د ټاکنو په بهیر کې مطرح کېږي، پر شرایطو او اوصافو باندې د اعتراض مواردو ته رسیدګي.
- ۲- له ټاکنیزو سرغړونو څخه را پیدا شوو شکایتونو ته رسېدګی، په دې شرط چې شکایت د دغه قانون د حکمونو مطابق، په خپل ټاکلي وخت کې ثبت شوی وي.
- ۳- هغه شخص او ادارې ته چې د سرغړونې مرتکب ګرځېدلی د توصیې، اخطار او اصلاحي اقدامات

(4) کمیسیون مرکزی شکایات مؤظف است، موارد اعتراض بر فیصله های کمیسیون های ولایتي خویش را به رویت اسناد و مدارک ، بررسی مجدد نموده، فیصله نهایی صادر نماید.

(5) کمیسیون مرکزی شکایات نمی تواند، بررسی شکایات وارده و موارد اعتراض بر فیصله های کمیسیون های ولایتي خویش را بیشتر از یک ماه، بعد از روز برگزاری انتخابات به تأخیر اندازد.

(6) در صورتی که زمان معینه فقره های (1، 2 و 3) این ماده با ایام تعطیلی مصادف شود ، ساعات ایام تعطیلی از زمان تعیین شده کسر می گردد.

صلاحیت های کمیسیون شکایات

ماده شصت و چهارم:

(1) کمیسیون مرکزی و ولایتي شکایات دارای صلاحیت های ذیل می باشد:

- 1- رسیدګی به موارد اعتراض بر فهرست کاندیدان ورای دهندگان و شرایط و اوصاف کاندیدانی که در جریان انتخابات مطرح می شوند.

دستور ورکول.

۴- ددی قانون د حکمونو مطابق له احوالو سره سم د نغدي جریمو وضع کول.

۵- د رایې ورکولو په مشخصو مرکزونو کې د ټاکنو د پایلو تر تصدیق او اعلان مخکې د رایو بیا ځلي شمېرلو ته اقدام.

۶- د لازمو شرایطو د نه لرونکو د رایې ورکولو پاتو بې اعتباره کول. (۲) د شکایتونو کمیسیون په هغه صورت کې نوماند د نوماندانو له وروستني نوملړ څخه ایستلی شي، چې د معتبرو اسنادو له مخې ثابته شي چې د دغه قانون د حکمونو مطابق د نوماندی د شرایطو وړ نه دی.

د رایې باطلول

پنځه شپيتمه ماده:

(1) د رایې ورکولو په یوه محل یا مرکز کې د نوماند رایې په لاندې مواردو کې په بشپړه توګه باطلې ګڼل کېږي:

۱- له زور څخه کار اخیستل چې د ټاکنیز کارکوونکي د ازادۍ د سلبي دو یا سخت ټپي کېدو باعث شي.

۲- که چېرې نوماند یا د هغه لومړی درجه خپلوان ټاکنیز توکي یا صندوقونه د زور په وسیله په داسې ډول تصرف کړي، چې نور خلک له هغو څخه ګټه پورته نه کړي شي.

2- رسیدګی به شکایات ناشی

از تخلفات انتخاباتی، مشروط بر اینکه، شکایت طبق احکام این قانون در زمان معینه آن ثبت گردیده باشد.

3- توصیه، اخطار و دستور به اقدام اصلاحی به شخص یا اداره که مرتکب تخلف گردیده است.

4- وضع جریمه های نقدی حسب احوال مطابق احکام این قانون.

5- اقدام به شمارش مجدد آراء در مراکز رأی دهی مشخص، قبل از تصدیق و اعلام نتایج انتخابات.

6- بی اعتبار شناختن اوراق رأی دهی فاقد شرایط لازم.

(2) کمیسیون شکایات در صورتی کاندید را از فهرست نهایی کاندیدان حذف کرده می تواند که به رویت اسناد معتبر ثابت گردد که مطابق احکام این قانون واجد شرایط کاندید شدن نبوده است.

ابطال رای

ماده شصت و پنجم:

(1) آرای کاندید در یک محل، یا مرکز رأی دهی در موارد ذیل بطور کامل باطل شمرده می شود:

1- استفاده از زور که باعث سلب آزادی یا مجروحیت شدید کارکن

۳- د گټې د ترلاسه کولو یا د ټاکنو د بهیر د گډوډولو په خاطر له ناریه یا جارحه و سلی څخه گټه اخیستل.
۴- د رشوت د وړاندیز یا ورکولو په اړه د اثباتیه مدارکو شتون.
۵- د کارتونو د څښتنانو په نه شتون کې د هغوی د رایې ورکولو له کارتونو څخه په ټولیز ډول گټه اخیستل.

(۲) د دې مادې د لومړۍ فقرې حکمونه، د رایې ورکولو په عین محل یا مرکز کې د نورو نوماندانو د رایو د باطلېدو باعث نه کېږي.

د انتخاباتی شکایتونو د رسیدگی

مرجع

شپږ شپږمه ماده:

(۱) د شکایتونو ولایتي کمیسیون ټاکنیزو شکایتونو د رسیدگی لومړنی مرجع ده. په استثنایي حالاتو کې کیدای شي د شکایتونو مرکزي کمیسیون، د ټاکنیزو شکایتونو ته د څیړنو لومړنی مرجع وي.

(۲) کمیسیون کولای شي د ټاکنو په چارو کې د دولتي کارکوونکي د لاسوهني یا د نفوذ د اعمال په صورت کې د هغه عزل یا مجازات د مستندو دلایلو پر بنسټ له واکمني مرجع څخه وغواړي.

(۳) د ټاکنیز کارکوونکي له خوا د

انتخاباتی گردد.

۲- هر گاه کانديد و یا اقارب درجه اول وی مواد و صندوق های انتخاباتی را با استفاده از زور بگونه ای تصرف کند که سایرین نتوانند از آن استفاده نمایند.

۳- استفاده از سلاح ناریه یا جارحه بخاطر کسب منفعت یا مختل ساختن روند انتخابات.

۴- موجودیت مدارک اثباتیه مبنی بر پیشنهاد یا دادن رشوت.

۵- استفاده از کارت های رای دهی افراد بطور دسته جمعی در غیابت صاحبان کارت.

(۲) احکام فقره (۱) این ماده باعث ابطال آرای سایر کانديدان، در عین مرکز یا محل رای دهی نمی گردد.

مرجع رسیدگی به شکایات

انتخاباتی

ماده شصت و ششم:

(۱) کمیسیون ولایتي شکایات مرجع اولیه رسیدگی به شکایات انتخاباتی می باشد. در حالات استثنایي، کمیسیون مرکزی شکایات می تواند مرجع اولیه بررسی شکایات انتخاباتی باشد.

(۲) کمیسیون می تواند در صورت مداخله یا اعمال نفوذ کارکن دولتی

سرغروني د څرگندېدو په صورت کې، د شکایتونو کمیسیون له احوالو سره سم یو له لاندې تصمیمونو څخه نیسي:

- ۱- توصیه یا اخطار.
- ۲- نغدي جریمه چې د سرغروونکي کارکوونکي له درې میاشتني معاش څخه زیاته نه وي.
- ۳- د ټاکنيز کارکوونکي په توگه له دندې څخه عزل.

(۴) ټاکنيزو شکایتونو او اعتراضونو ته د رسېدنې په هکله د شکایتونو د کمیسیون تصمیم وروستی او د تطبیق وړ وي، خو دا چې په دې قانون کې بل ډول تصریح شوی وي.

سرغرونه

اووه شپېتمه ماده:

(۱) هغه کرنې په تخطیو کې شاملېږي چې د رایې ورکوونکي، نوماند، د ټاکنو کارکوونکي، ناظر، مشاهد، رسنی او نورو شاملینو له خوا په غیر قصدي یا سهوي توگه رامنځته کېږي.

(۲) ټاکنيزو تخطیو ته کېدې شي د کمیسیون، د شکایتونو د مرکزي او ولایتي کمیسیونونو لخوا د اړوندې کړنلارې په پام کې نیولو سره رسېدگی وشي.

(۳) د رسنیو تخطیو ته د رسنیو د

د امور انتخابات، عزل یا مجازات وی را مبتنی بر دلایل مستند از مرجع ذیصلاح مطالبه نماید.

(۳) در صورت بروز تخلف از طرف کارکن انتخاباتی، کمیسیون شکایات حسب احوال یکی از تصامیم ذیل را اتخاذ می نماید:

- ۱- توصیه یا اخطار.
- ۲- جریمه نقدی که بیشتر از معاش سه ماهه کارکن متخلف نباشد.

۳- عزل از وظیفه به حیث کارکن انتخاباتی.

(۴) تصمیم کمیسیون شکایات در رابطه به رسیدگی به اعتراضات و شکایات انتخاباتی و نتایج آن نهایی و قابل تطبیق می باشد. مگر این که در این قانون طوری دیگر تصریح شده باشد.

تخطی

ماده شصت و هفتم:

(۱) تخطی شامل اعمالی می گردد که غیر قصدی و سهواً از طرف رای دهنده، کاندید، کارکن انتخابات، ناظر، مشاهد، رسانه وسایر شاملین در روند انتخابات واقع می گردد.

(۲) تخطی های انتخاباتی می تواند از طرف کمیسیون، کمیسیون های مرکزی و ولایتي

کمیسیون له خوا رسیدگی کیږي. (۴) د تخطی ډول او هغه ته د رسیدگی څرنگوالی د ځانګړي کړنلارې په وسیله تنظیمېږي.

سرغړونه او درغلی اته شپې تمه ماده:

(۱) د تخطی، سرغړونې او درغلي هغو مواردو ته رسیدگی چې په دې قانون کې یاد شوي دي د شکایتونو د کمیسیون دنده ده. د شکایتونو کمیسیون جرمي موارد عدلي او قضایي مراجعو ته استوي.

(۲) د عدلي او قضایي ارګانونو له خوا د ټاکنو په بهیر پورې اړوندو جرمي مواردو تحقیق او د هغو په هکله د حکم صادرو د نوماند په رایه او د ټاکنو په پایله کې بدلون نه رامنځ ته کوي.

(۳) لاندې کړنې ټاکنیزې سرغړونې او درغلی ګڼل کېږي:

۱- کمیسیون، د شکایتونو کمیسیون او د رسنیو کمیسیون ته د ناسمو او غیر واقعي معلوماتو وړاندې کول.

۲- په یو ځل ټاکنو کې له یو ځل څخه زیات د نوم ثبتول.

۳- په نوم ثبتونه، د رایې ورکونې د کارت یا ټاکنیزو سندونو په ترلاسه کولو کې فریب کاري کول.

۴- تر یوې زیاتې د تابعیت تذکرې

شکایات بـ
در نظر داشت طرز العمل مربوط رسیدگی شود.

(3) رسیدگی به تخطی رسانه ی توسط کمیسیون رسانه ها صورت می گیرد.

(4) نوعیت تخطی وچگونگی رسیدگی به آن توسط طرز العمل جداگانه تنظیم می گردد.

تخلف و تقلب

ماده شصت و هشتم:

(1) رسیدگی به موارد تخطی، تخلف و تقلب که در این قانون ذکر گردیده است از وظایف کمیسیون شکایات

می باشد. کمیسیون شکایات موارد جرمی را به مراجع عدلی و قضائی ارجاع می دهد.

(2) تحقیق و صدور حکم در موارد جرمی مرتبط با پروسه انتخابات توسط ارگان های عدلی و قضائی بـ
کандید و نتیجه انتخابات تغییر ایجاد نمی کند.

(3) اعمال ذیل تخلف و تقلب انتخاباتی شمرده می شود:

1- ارائه معلومات نادرست و غیر واقعی به کمیسیون، کمیسیون شکایات و کمیسیون رسانه ها.

2- ثبت نام بیشتر از یکبار در یک

- اویا بل د رایې ورکولو سند درلودل.
- ۵- له جعلی اسنادو څخه په گټه اخیستلو سره رایه ورکول یا د رایې ورکولو لپاره کوښښ کول.
- ۶- د بل شخص له سند یا کارت څخه په گټه اخیستنې سره رایه ورکول.
- ۷- په یوه ځل ټاکنو کې له یوځل څخه زیات د رایې ورکولو لپاره هڅه کول.
- ۸- له مجوز پرته د ټاکنیزو سندونو بدلول رابدلول، تغیرول او جعلی کول.
- ۹- له مجوز پرته د ټاکنیزو سندونو سوځول، محوه کول یا غلا کول (سرقت).
- ۱۰- د حقایقو د پټولو لپاره د ټاکنیزو سندونو پټول (کتمان).
- ۱۱- د غیر مسئولو اشخاصو له خوا د نوملړ، کارت، د رایې د پانې فورمې او نورو ټاکنیزو سندونو څخه گټه اخیستنه او ساتنه.
- ۱۲- د رایې ورکونې په مرکزونو کې په کانديد پورې له اړوند سمبول، رنگ، شعار او نورو علامو څخه گټه اخیستل.
- ۱۳- په تبلیغاتي موادو کې په کمېسیون او دولتي ادارو پورې له اړوند سمبول او نورو علامو څخه گټه اخیستل.
- ۱۴- له مجوز پرته په ټاکنیزو موادو او لوازمو یا د رایې په
- انتخابات.
- 3- فریب در ثبت نام، حصول کارت رای دهی ویا اسناد انتخاباتی.
- 4- داشتن بیشتر از یک تذکره تابعیت ویا سند رای دهی دیگر.
- 5- رای دهی یا کوشش برای رای دهی، با استفاده از اسناد جعلی.
- 6- رای دهی با استفاده از سند یا کارت شخص دیگر.
- 7- رای دهی یا تلاش برای رای دهی بیش از یک مرتبه در یک انتخابات.
- 8- تغییر یا تبدیل اسناد انتخاباتی بدون مجوز و یا تحریف و جعل اسناد.
- 9- حریق، محو یا سرقت اسناد انتخاباتی بدون مجوز و یا سرقت آن.
- 10- پنهان کردن اسناد انتخاباتی به منظور کتمان حقایق.
- 11- استفاده و نگهداشت فهرست، کارت، ورق رای، فورمه و سایر مواد انتخاباتی از طرف اشخاص غیر مسئول.
- 12- استفاده از سمبول، رنگ، شعار و سایر علائم مربوط به کانديد در مراکز رای دهی.
- 13- استفاده از سمبول و

- صندوق کې لاس وهنه.
- ۱۵- د ټاکنو د مؤظفینو د کار اخلالول.
- ۱۶- د کانديدانو، ناظرينو، مشاهدینو او ټاکنيزو کارکوونکو د چلند د اصولو نقضول.
- ۱۷- د رسنيو د چلند د اصولو نقضول.
- ۱۸- د هغو ژورنالستانو پر خلاف چې له ټاکنيزو پيښو څخه رپوت برابر وي د فشار اعمالول، معلوماتو ته له لاس رسې څخه مخنيوی او د غیر قانوني او غیر اصولي محدودیت رامنځته کول.
- ۱۹- له غیر قانوني سرچینو (منابعو) څخه د مالي امکاناتو او وجوهو گټه اخیستل.
- ۲۰- له بهرنیو اتباعو یا دولتونو او یا په افغانستان کې د بهرنیو هیوادونو له مېشتو سیاسي نمایندگیو څخه د مالي او تخنیکي مرستو تر لاسه کول یا منل.
- ۲۱- د رایې ورکوونکي، کانديد، ناظر، مشاهد، رسني او د ټاکنو د کارکوونکي پر خلاف تهديد، تخويف، هتک حرمت، تشدد او د فشار اعمالول.
- ۲۲- د اشخاصو تي رايستل، تحريکول یا د سرغړوني ارتکاب ته ئې اړکول.
- ۲۳- په رایه ورکونه یا د رایو په
- سایر علائم مربوط به کمیسیون و ادارات دولتي در مواد تبلیغاتی.
- 14- دخالت در مواد و لوازم انتخاباتی یا صندوق رأی بدون مجوز.
- 15- اخلال کار مؤظفین انتخابات.
- 16- نقض اصول رفتار کانديدان، ناظرین، مشاهدین و کارکنان انتخابات.
- 17- نقض اصول رفتار رسانه ها.
- 18- اعمال فشار، ممانعت از دسترسی به معلومات و ایجاد محدودیت غیر قانونی و غیر اصولی علیه ژورنالیستان که از رویدادهای انتخاباتی گزارش تهیه می نمایند.
- 19- استفاده از امکانات و وجوه مالی از منابع غیر قانونی.
- 20- دریافت یا قبول مساعدت های مالی و تخنیکي از اتباع یا دول خارجی و یا نمایندگی های سیاسی کشور های خارجی مقیم افغانستان.
- 21- تهديد، تخويف، هتک حرمت، تشدد و اعمال فشار علیه رأی دهنده، کانديد، ناظر، مشاهد، رسانه و کارکن انتخابات.
- 22- اغوا، تحریک یا وادار نمودن اشخاص به ارتکاب تخلف.

- شمېرنه يا په ټاکنو پورې په نورو اړوندو چارو کې درغلي کول.
- ۲۴- د ټاکنو په پړاوونو کې د نفوذ د پيدا کولو يا په بل هر منظور د بدو وړانديز يا اخیستل.
- ۲۵- د دغه قانون د کمېسيون، شکايتونو د کمېسيون او د رسنيو د کمېسيون د لايحو او کړنلارو د حکمونو، په پام کې نه نيول.
- ۲۶- د ټاکنو د بهير له څارني څخه د ملي او نړيوالو ناظرينو او مشاهدينو مخنيوی.
- ۲۷- د رایو د شمېرلو او د پایلو د ثبتولو په لړ کې د يوه نوماند يا نوماندانو په گټه يا زیان د رایو لږول يا ډيرول چې پر وروستنيو پایلو يې اغيزه نه وي کړې.
- ۲۸- د رایي ورکولو په مرکز کې د شخص يا اشخاصو په گټه يا تاوان له ناریه، جارحه او يا ضاربه وسلو څخه په زور زیاتۍ سره کار اخیستنه.
- ۲۹- قهرجن او د تاو تريخوالي رامنځته کوونکی ټوليز حرکت چې د ټاکنو د جريان د گډوډۍ او د ټولنيز نظم د تشنج او اخلال لامل وگرځي.
- ۳۰- د ټاکنو په بهير کې د فزيکي او وسله وال ځواک په مرسته د رایي د شرايطو وړ کسانو او نوماندانو، ناظرينو مشاهدينو او د رسنيو د خاوندانو د گډون مخنيوی.
- 23- تقلب در رأی دهی یا شمارش آراء یا سایر امور مربوط به انتخابات.
- 24- پیشنهاد و یا اخذ رشوت به قصد اعمال نفوذ در مراحل انتخابات یا هر منظور دیگر.
- 25- عدم رعایت احکام این قانون، لوایح و طرز العمل های کمیسیون، کمیسیون شکایات و کمیسیون رسانه ها.
- 26- ممانعت ناظرین و مشاهدین ملی و بین المللی از نظارت بر روند انتخابات.
- 27- کم کردن و یا زیاد کردن آراء در جریان شمارش و ثبت نتایج به نفع و یا به ضرر کاندید و یا کاندیدان که بر نتایج نهایی تأثیر نکرده باشد.
- 28- اعمال تشدد توأم با استفاده از سلاح ناریه، جارحه و یا ضاربه به ضرر یا نفع شخص یا اشخاص در مرکز رای دهی.
- 29- حرکت دسته جمعی قهر آمیز و خشونت بار که منجر به تشنج و اخلال نظم اجتماعی و بر هم خوردن جریان انتخابات گردد.
- 30- جلوگیری از مشارکت واجدین شرایط رای دهی، کاندیدان، ناظرین، مشاهدین و اصحاب رسانه هادر روند انتخابات با استفاده از نیروی فیزیکی و

۳۱- د یوه نوماند په ګټه یا ضرر د رایې ورکونکي یا نوماند، ناظر او مشاهد د ډارولو یا تر اغېز لاندې د راوستو په منظور د نظامي په شمول د اردو، پولیس او ملي امنیت له وسایلو، لباس او علایمو څخه ناوړه ګټه اخیستل.

مجازات

نږه شپې تمه ماده:

ددې قانون په اته شپې تمه ماده کې د درج شوو سرغړونو مرتکبین، له احوالو سره سم په دې ماده کې په درج شوو مجازاتو محکومېږي:

۱- د اته شپې تمې مادې د درېیمې فقرې په (۱) جزء کې د درج شوي سرغړونې مرتکب د لاندې نغدي جریمې په ورکړه:

- رایه ورکونکی، (۱۲۰۰۰) دوولس زره افغانی.

- ناظر، (۵۰۰۰۰) پنځوس زره افغانی.

- کانديد، (۸۰۰۰۰) اتيا زره افغانی.

۲- په (۲) جزء کې د درج شوي سرغړونې مرتکب د لاندې نغدي جریمې په ورکړه:

- رایه ورکونکی، (۱۲۰۰۰) دوولس زره افغانی.

- کانديد، (۵۰۰۰۰) پنځوس زره افغانی.

۳- په (۳) جزء کې د درج شوي

مسلحانه.

۳۱- سوء استفاده از وسایل، لباس و علایم نظامی اعم از اردو، پولیس و امنیت ملی به منظور ترسانیدن و یا تحت تأثیر قرار دادن رای دهنده، کانديد و یا ناظر و مشاهده به نفع یا کانديد.

مجازات

ماده شصت ونهم:

مرتکبین تخلفات مندرج ماده شصت و هشتم این قانون، حسب احوال به مجازات مندرج این ماده محکوم می گردند:

۱- مرتکب تخلف مندرج جزء (۱) فقره (۳) ماده شصت و هشتم به پرداخت جریمه نقدی ذیل:

- رای دهنده، مبلغ (12000) دوازده هزار افغانی.

- ناظر، مبلغ (50000) پنجاه هزار افغانی.

- کانديد، مبلغ (80000) هشتاد هزار افغانی.

۲- مرتکب تخلف مندرج جزء (۲) به پرداخت جریمه نقدی ذیل:

- رای دهنده، مبلغ (12000) دوازده هزار افغانی.

- کانديد، مبلغ (50000) پنجاه هزار افغانی.

۳- مرتکب تخلف مندرج جزء (۳)

- سرغړوني مرتكب د لاندې نغدي جريمې په ورکړه:
- رایه ورکونکی، (۲۰۰۰۰) شل زره افغانی.
- ناظر، (۵۰۰۰۰) پنځوس زره افغانی.
- کانديد، (۱۰۰۰۰۰) سل زره افغانی.
- ۴- په (۶،۴ او ۷) جزء کې د درج شوي سرغړوني مرتكب، د (۱۲۰۰۰) دوولس زره افغانیو په ورکړه.
- ۵- په (۱۱) جزء کې د درج شوي سرغړوني مرتكب، له (۱۲۰۰۰) دوولس زرو افغانیو څخه تر (۶۰۰۰۰) شپي زرو افغانیو پورې.
- ۶- په (۱۲ او ۱۳) جزء کې د درج شوي سرغړوني مرتكب د لاندې نغدي جريمې په ورکړه:
- خپلواک (مستقل) کانديد، (۵۰۰۰۰) پنځوس زره افغانی.
- د يوه سياسي گوند يا گوندونو د ائتلاف کانديد، (۱۰۰۰۰۰) سل زره افغانی.
- ۷- په (۱۴ او ۱۶) جزء کې د درج شوي سرغړوني مرتكب، له (۱۲۰۰۰) دوولسو زرو افغانیو څخه تر (۱۰۰۰۰۰) سلو زرو افغانیو پورې.
- ۸- په (۱۷ او ۱۸) جزء کې د درج سرغړوني مرتكب د لاندې نغدي جريمې په ورکړه:
- ذیل:
- رای دهنده، مبلغ (20000) بیست هزار افغانی.
- ناظر، مبلغ (50000) پنجاه هزار افغانی.
- کانديد، مبلغ (100000) یکصد هزار افغانی.
- ۴- مرتكب تخلف مندرج اجزای (4، 6 و 7) به پرداخت مبلغ (12000) دوازه هزار افغانی.
- ۵- مرتكب تخلف مندرج جزء (11) از (12000) دوازه هزار الی (60000) شصت هزار افغانی.
- ۶- مرتكب تخلف مندرج اجزای (12 و 13) به پرداخت جريمه نقدی ذیل:
- کانديد مستقل، مبلغ (50000) پنجاه هزار افغانی.
- کانديد حزب یا ائتلاف احزاب سياسي، مبلغ (100000) یکصد هزار افغانی.
- ۷- مرتكب تخلف مندرج اجزای (14 و 16) از (12000) دوازه هزار الی (100000) یکصد هزار افغانی.
- ۸- مرتكب تخلف مندرج اجزای (17 و 18) از (10000) ده هزار الی (60000) شصت هزار افغانی.

- شوي سرغړوني مرتكب، له (۱۰۰۰۰) لسو زرو څخه تر (۶۰۰۰۰) شپي تو زرو افغانيو پوري.
- ۹- په (۱۹) جزء كې د درج شوي سرغړوني مرتكب، له (۱۰۰۰۰) لسو زرو څخه تر (۱۰۰۰۰۰) سلو زرو افغانيو پوري.
- ۱۰- په (۲۶) جزء كې د درج شوي سرغړوني مرتكب، له (۱۰۰۰۰۰) سلو زرو څخه تر (۵۰۰۰۰۰) پنځه سوه زرو افغانيو پوري.
- ۱۱- په (۲۸) جزء كې د درج شوي سرغړوني مرتكب، لومړی ځل توصيه، دوه يم ځل اخطار، او درېيم ځل له (۱۰۰۰۰) لسو زرو څخه تر (۶۰۰۰۰) شپي تو زرو افغانيو پوري.
- ۱۲- په (۸، ۹، ۲۵، ۲۷ او ۲۹) جزء كې د درج شوو سرغړونو مرتكب، له (۵۰۰۰۰) پنځوس زرو څخه تر (۱۰۰۰۰۰) سلو زرو افغانيو پوري.
- ۱۳- د (۲۴) جزء په سرغړونو مرتكب كانديد د رای وركوني په اړوندو محلونو او مركزونو كې باطلې كيږي.
- ۱۴- په (۵، ۱۰، ۲۲، ۲۳، ۳۰ او ۳۱) جزء كې د درج شوو سرغړونو مرتكب، له (۴۰۰۰۰) څلوېښت زرو څخه تر (۸۰۰۰۰) پوري.
- ۹- مرتكب تخلف مندرج جزء (19) از (10000) ده هزار الی (100000) یکصد هزار افغانی.
- ۱۰- مرتكب تخلف مندرج جزء (26) از (100000) یکصد هزار الی (500000) پنجصد هزار افغانی.
- ۱۱- مرتكب تخلف مندرج جزء (28)، بار اول توصیه، بار دوم اخطار و بار سوم از (10000) ده هزار الی (60000) شصت هزار افغانی.
- ۱۲- مرتكب تخلفات مندرج اجزای (8، 9، 25، 27 و 29) از (50000) پنجاه هزار الی (100000) یکصد هزار افغانی.
- ۱۳- آرای کاندید مرتكب تخلفات مندرج جزء (24) در محلات و مراکز ذیربط باطل می گردد.
- ۱۴- مرتكب تخلفات مندرج اجزای (5، 10، 22، 23، 30 و 31) به جریمه نقدی از (40000) چهل هزار الی (80000) هشتاد هزار افغانی محکوم و تمام آرای کاندید مربوط در محلات و مراکز ذیربط باطل می گردد.
- ۱۵- در صورت نوسانات ارزش پول افغانی کمیسیون با در نظر داشت ارزش پول ملی در زمان تصویب جریمه متناسب تعیین می

اتیازرو پوری جریمه محکوم او په مربوطه محلونو او مرکزونو کې د اړوند نوماند ټولې رایې باطل کېږي.

۱۵- د افغاني پیسو د ارزښت د نوساناتو په صورت کې کمیسیون د ملي پیسو د ارزښت په پام کې نیولو سره د تصویب پر مهال متناسبه جریمه ټاکي.

تیرایستل او سرغړونې ته

تحرېکول

اویا ییمه ماده:

که چېرې ددې قانون په دري شپې تمه ماده کې درج شوي سرغړوني یا سرغړونو د تیرایستني او تحرېک له امله صورت موندلی وي، تیرایستونکي او محرک اصلي فاعل ته د اټکل شوي جریمې د دوه چنده په ورکړه محکومېږي.

څوارلسم فصل

د نهادونو کورنۍ ټاکنې

ټاکنیز نهادونه

یو اویایمه ماده:

(۱) کمیسیون د ولایتي شوراگانو، د ولسوالیو د شوراگانو او د شاروالیو د مجلسونو د اداري پلاوي د ټاکنو په موخه د هغو د کورنیو ټاکنو اداره او څارنه یې کوي.

(۲) د اداري پلاوي د ټاکنو لپاره، د

کند.

اغوا و تحرېک به تخلف

ماده هفتادم:

هرگاه تخلف یا تخلفات مندرج ماده شصت و سوم این قانون به اثر اغوا و تحرېک صورت گرفته باشد، اغوا کننده و محرک، به پرداخت دو چنده جریمه پیشبینی شده برای فاعل اصلی محکوم می شود.

فصل چهاردهم

انتخابات داخلی نهاد ها

نهادهای انتخابی

ماده هفتاد و یکم:

(۱) کمیسیون به منظور گزینش هیئت اداری شوراهای ولایتي، شوراهای ولسوالی ها، و مجالس شاروالی ها، انتخابات داخلی آنها را اداره و نظارت می نماید.

(۲) انتخابات داخلی شورای قریه برای انتخاب هیئت اداری، توسط خود آنها صورت می گیرد.

هیئت اداری شورای ولایتي

ماده هفتاد و دوم:

(۱) هیئت اداری شورای ولایتي برای مدت یکسال به انتخاب مستقیم اعضای آن تعیین می گردد.

(۲) کمیسیون حد اکثر بیست روز بعد از تشکیل شورای ولایتي،

کلیو د شورې ګانو کورنی ټاکنې، خپله ددوی په واسطه صورت مومي.

د ولایتي شورې ادارې پلاوی

دوه او یا یوه ماده:

(۱) د ولایتي شورې ادارې پلاوی د هغوی د غړو په مستقیم انتخاب دیوه کال لپاره ټاکل کېږي.

(۲) د ادارې پلاوي د ټاکلو په منظور کمیسیون د ولایتي شورې له تشکیل څخه لږ تر لږه شل ورځې وروسته او په کال کې د اجلاس له پیل څخه وروسته، د ولایتي شورې کورنی ټاکنې ترسره کوي.

(۳) د ولایتي شورې د ادارې پلاوي د ټاکنو د ترسره کولو په موخه کمیسیون د دغه قانون او ولایتي شورې د قانون له حکمونو سره سمه کړنلاره وضع کوي.

(۴) د ولایتي شورې د ادارې پلاوي ټاکنې لږ تر لږه د هغو د ټولو غړو د دوو ثلثو په شتون کې ترسره کېږي.

هغه نوماند چې له نیمایي څخه زیاتي حاضرې رایې تر لاسه کړي، بریالی ګڼل کېږي، که چیرې په لومړي پړاو کې یو نوماند هم له نیمایي څخه زیاتي رایې تر لاسه نه کړي، نو ټاکنې په دوه یم پړاو کې د دوو هغو نوماندانو ترمنځ چې تر ټولو زیاتي رایې ولري ترسره

وسالانه بعد از آغاز اجلاس آن، به منظور تعیین هیئت اداری انتخابات داخلی شورای ولایتي را برگزار می نماید.

(۳) کمیسیون به منظور برگزاری انتخابات هیئت اداری شوراهای ولایتي، مطابق به احکام این قانون و قانون شورای ولایتي طرز العمل وضع می نماید.

(۴) انتخابات هیئت اداری شورای ولایتي با حضور داشت حد اقل دو ثلث کل اعضای آن برگزار می گردد.

کاندیدی که بیشتر از نصف آرای حاضر را بدست آورد، برنده محسوب می گردد، هرگاه هیچ یک از کاندیدان نتوانند در دور اول بیشتر از نصف آراء را بدست آورد، انتخابات در دور دوم میان دو کاندیدی که بیشترین آراء را داشته باشند برگزار می گردد، در دور دوم هر یک از کاندیدان که اکثریت آرای اعضای حاضر را بدست آورد، برنده محسوب می گردد.

(۵) در صورت تساوی آراء میان کاندیدان در دور دوم، کاندیدی که دارای بلندترین درجه تحصیل و در صورت تساوی درجه تحصیل دارای بیشترین تجربه کاری در اداره باشد، برنده اعلان می شود.

هیئت اداری شورای ولسوالی

کېږي، په دویم پړاو کې که هر یو نوماند د حاضر و غړو اکثریت رایې تر لاسه کړی بریالی گڼل کېږي. (۵) په دویم پړاو کې د نوماندانو تر منځ د رایو د تساوي په صورت کې، هغه نوماند چې د لوري تحصیلي درجې او د تحصیلي درجې د تساوي په صورت کې په اداره کې د ډېرې کاري تجربې لرونکی وي، گټونکی اعلانېږي.

د ولسوالیو د شورې ادارې پلاوی

درې او یایمه ماده:

(۱) د ولسوالیو د شورې ادارې پلاوی د هغوی د غړو په مستقیم انتخاب دیوه کال لپاره ټاکل کېږي.

(۲) کمیسیون د ولسوالي شورې له جوړېدو څخه لږ تر لږه شل ورځې وروسته او هر کال د ولسوالي شورې د اجلاس له پیل څخه وروسته، د هغې د ادارې پلاوی د ټاکلو په منظور د ولسوالی د شورې کورنۍ ټاکنې ترسره کوي.

(۳) د ولسوالیو شورې گانو د ادارې هیئت د ټاکنو د ترسره کولو په منظور کمیسیون د دغه قانون او د ولسوالی شورې گانو د قانون د حکمونو سره سم کړنلاره وضع کوي.

(۴) د ولسوالی شورې د ادارې

ماده هفتاد و سوم:

(۱) هیئت ادارې شورای ولسوالی برای مدت یکسال به انتخاب مستقیم اعضای آن تعیین می گردد. (۲) کمیسیون حد اکثر بیست روز بعد از اعلان نتایج نهائی شورای ولسوالی و سالانه بعد از آغاز اجلاس شورای ولسوالی، به منظور تعیین هیئت ادارې آن انتخابات داخلی شورای ولسوالی را برگزار می نماید.

(۳) کمیسیون به منظور برگزاری انتخابات هیئت ادارې شوراهای ولسوالی ها مطابق به احکام این قانون و قانون شورا های ولسوالی ها طرز العمل وضع می نماید.

(۴) انتخابات هیئت ادارې شورای ولسوالی با حضور داشت حد اقل دو ثلث کل اعضای آن برگزار می گردد.

کاندیدی که بیشتر از نصف آرای اعضای حاضر را بدست آورد، برنده محسوب میگردد. هرگاه هیچ یک از کاندیدان نتوانند در دور اول بیشتر از نصف آراء را بدست آورد، انتخابات در دور دوم میان دو کاندیدی که بیشترین آراء را داشته باشند برگزار می گردد، در دور دوم هریک از کاندیدان که اکثریت آرای اعضای حاضر را بدست آورد، برنده محسوب می گردد.

پلاوي ټاکنې لږ تر لږه د هغو د ټولو غړو د دوو ثلثو په شتون کې ترسره کېږي.

هغه نوماند چې د حاضر و غړو تر نیمایي ډېرې رایې تر لاسه کړي، گټونکی بلل کېږي. که چېرې هېڅ یو نوماند ونه شي کولی په لومړي پړاو کې تر نیمایي ډېرې رایې تر لاسه کړي، په دویم پړاو کې د دوو هغو نوماندانو ترمنځ چې ډېرې رایې یې گټلې وي ټاکنې کېږي. په دویم پړاو کې چې هر یو نوماند چې د حاضر و غړو ډېرې رایې وگټي، گټونکی بلل کېږي.

(۵) په دویم دور کې د نوماندانو تر منځ د رایو د تساوي په صورت کې، هغه نوماند چې د لوري تحصیلي درجې او د تحصیلي درجې د تساوي په صورت کې په اداره کې د ډېرې کاري تجربې لرونکی وي، گټونکی اعلانېږي.

د ښاروالی مجلس اداري پلاوي څلور او یایمه ماده:

(۱) د ښاروالی مجلس اداري پلاوي د هغې د غړو په مستقیم انتخاب د یوه کال لپاره ټاکل کېږي.

(۲) کمیسیون د ښاروالی د مجلس له تشکیل څخه شل ورځې وروسته او په کلني توگه د ښاروالی د مجلسونو د اجلاس له پیل څخه

(۵) در صورت تساوي آراء میان کاندیدان در دور دوم، کاندیدی که دارای بلند ترین درجه تحصیل و در صورت تساوي درجه تحصیل دارای بیشترین تجربه کاری در اداره باشد، برنده اعلان می شود.

هیئت اداری مجلس شاروالی ماده هفتاد و چهارم:

(۱) هیئت اداری مجلس شاروالی برای مدت یکسال به انتخاب مستقیم اعضای آن تعیین می گردد.

(۲) کمیسیون حد اکثر بیست روز بعد از تشکیل مجلس شاروالی و سالانه بعد از آغاز اجلاس مجالس شاروالی، به منظور تعیین هیئت اداری آن انتخابات داخلی مجلس شاروالی را برگزار می نماید.

(۳) کمیسیون به منظور برگزاری انتخابات هیئت اداری مجلس شاروالی مطابق به احکام این قانون و قانون شاروالی ها طرز العمل وضع می نماید.

(۴) انتخابات هیئت اداری مجلس شاروالی با حضور داشت حد اقل دو ثلث کل اعضای آن برگزار می گردد.

کاندیدی که بیشتر از نصف آرای اعضای حاضر را بدست آورد، برنده محسوب می گردد، هرگاه هیچ یک از کاندیدان نتوانند در دور

وروسته، دهغه اداري پلاوي د ټاکنو په منظور، د بناروالی مجلس داخلي ټاکنی ترسره کوي.

(۳) کمیسیون د بناروالی د مجلس د اداري پلاوي د ټاکنو ترسره کولو لپاره د دغه قانون او د بناروالی گانو د قانون د احکامو سره سم کړنلاره وضع کوي.

(۴) د بناروالی مجلس د اداري پلاوي ټاکنی لږترلږه د ټولو غړو د دوو ثلثو په گډون ترسره کېږي.

هغه نوماند چې د حاضر و غړو تر نیمایي ډېرې رایې ترلاسه کړي، گټونکی بلل کېږي. که چېرې هیڅ یو نوماند ونه شي کولی، په لومړي پړاو کې تر نیمایي ډېرې رایې ترلاسه کړي، ټاکنی په دویم پړاو کې د دوو هغو نوماندانو ترمنځ چې ډېرې رایې یې اخیستي وي ترسره کېږي. په دوه یم پړاو کې هغه نوماند چې د حاضر و غړو اکثریت رایې ترلاسه کړي، گټونکی گڼل کېږي.

(۵) په دویم دور کې د نوماندانو تر منځ د رایو د تساوي په صورت کې، هغه نوماند چې د لوري تحصیلي درجې او د تحصیلي درجې د تساوي په صورت کې په اداره کې د ډېرې کاري تجربې لرونکی وي، گټونکی اعلانېږي.

په نورو بنسټونو کې ټاکنی

اول بیشتر از نصف آراء را بدست آورد، انتخابات به دور دوم میان دو کاندیدی که بیشترین آراء را داشته باشد برگزار می گردد، در دور دوم هر یک از کاندیدان که اکثریت آرای اعضای حاضر را بدست آورد، برنده محسوب می گردد.

(5) در صورت تساوی آراء میان کاندیدان در دور دوم، کاندیدیکه دارای بلند ترین درجه تحصیل و در صورت تساوی درجه تحصیل دارای بیشترین تجربه کاری در اداره باشد، برنده اعلان می شود.

انتخابات در سایر نهاد ها

ماده هفتاد و پنجم:

(1) نهاد های اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و سایر نهاد ها واجتماعات که دارای مجوز قانونی باشند و می خواهند توسط برگزاری انتخابات هیئت اداری ورهبری خود را تعیین نمایند، می توانند حد اقل یک ماه قبل از تاریخ برگزاری انتخابات، از کمیسیون تقاضای همکاری نمایند.

(2) کمیسیون با فراهم آوری تسهیلات ممکنه، انتخابات آنها را اداره و نظارت می نماید.

(3) همکاری با چنین نهاد ها مطابق تفاهم نامه میان کمیسیون و هر نهاد که در مخالفت با این قانون

پنځه او يایمه ماده:

(۱) ټولنيز، سياسي، اقتصادي، کلتوري بنسټونه او نورې ټولني او بنسټونه چې د قانوني جواز لرونکي وي او غواړي چې د ټاکنو له لارې خپل اداري او رهبري پلاوی وټاکي، کولی شي د ټاکنو له ترسره کېدو لږترلږه يوه مياشت مخکې له کميسيون څخه د مرستې غوښتنه وکړي.

(۲) کميسيون دممکنو اسانتياوو په برابرولو سره د هغوی ټاکنې اداره او څاري.

(۳) له داسې بنسټونو سره مرسته، د کميسيون او هر بنسټ ترمنځ د هوکړه ليک له مخې، چې له دغه قانون سره په مخالفت کې نه وي، صورت مومي.

(۴) د بنسټونو د ټاکنو په هکله شکايتونو ته رسېدگی، د جلا کړنلارې مطابق، په ټاکلي وخت د شکايتونو مرکزي کميسيون له خوا صورت مومي.

(۵) کميسيون د دغو ټاکنو د لگښتونو پر ورکړه مکلف نه دی.

پنځلسم فصل

عمومي رايوته مراجعه

عمومي رايوته مراجعه

څرگنوالی

شپږ او يایمه ماده:

نباشد صورت می گیرد.

(۴) رسیدگی به شکایات ناشی از انتخابات نهاد ها، مطابق طرز العمل جداگانه، توسط کمیسیون مرکزی شکایات در زمان معین صورت می گیرد.

(۵) کمیسیون مکلف به پرداخت مصارف این انتخابات نمی باشد.

فصل پانزدهم

مراجعه به آرای عمومی

طرز مراجعه به آرای عمومی

ماده هفتاد و ششم:

(۱) رئیس جمهور می تواند در موضوعات مهم ملی، سیاسی، اجتماعی یا اقتصادی به آرای عمومی مردم افغانستان مراجعه نماید.

(۲) هرگاه رئیس جمهور در مورد مراجعه به آرای عمومی تصمیم اتخاذ نماید، موضوع حداقل سه ماه قبل از مراجعه به آرای عمومی، به کمیسیون راجع می گردد.

(۳) کمیسیون مکلف است در مدت معینه با در نظر داشت موضوع مراجعه به آرای عمومی تدابیر لازم را اتخاذ نماید.

(۴) همه پرسشی در سراسر کشور در یک روز دائر شده و از روند برگزاری آن ناظرین و مشاهدین احزاب سیاسی،

نهادهای مدنی، رسانه های آزاد و سازمان های بین المللی نظارت می نمایند.

(5) طرز برگزاری مراجعه به آرای عمومی با در نظر داشت موضوع آن در طرز العمل جداگانه تنظیم می گردد.

فصل شانزدهم

احکام متفرقه

انتخابات فرعی

ماده هفتاد و هفتم:

(۱) هرگاه یکی از اعضای ولسی جرگه، شورای ولایتی، شورای ولسوالی، شورای قریه و مجلس شاروالی به قتل برسد، انتخابات در سطح حوزه انتخاباتی مربوط برای دوره باقیمانده، تدویر می گردد، مشروط بر اینکه حد اقل یکسال به ختم دوره کاری باقی مانده باشد.

(۲) هرگاه شاروال به قتل برسد، انتخابات در سطح حوزه انتخاباتی مربوط برگزار می شود.

تعهد نامه

ماده هفتاد و هشتم:

کاندیدان، احزاب و ائتلاف احزاب سیاسی، رسانه ها، ناظرین و مشاهدین مکلف اند که تعهدنامه تهیه شده از جانب کمیسیون را امضاء نمایند.

وضع و نشر لوایح، طرز العمل ها

(۱) جمهور رئیس کولای شی په مهمو ملی، سیاسی، ټولنیزو یا اقتصادی موضوعگانو کی د افغانستان د خلکو عمومی رایو ته مراجعه وکړي.

(۲) که چېرې جمهور رئیس عمومی رایو ته د مراجعی په هکله تصمیم ونیسی، موضوع عمومی رایو ته له مراجعی څخه لږترلږه درې میاشتې دمخه کمیسیون ته راجع کړي.

(۳) کمیسیون مکلف دی په ټاکلی موده کې عمومی رایو ته د مراجعی موضوع په پام کې نیولو سره لازم تدبیرونه ونیسی.

(۴) ټولپوښتنه په ټول هیواد کې د یوې ورځې لپاره ترسره کړي او د ترسره کړدو بهیر یی د سیاسی گوندونو، مدنی ټولنو، ازادو رسنیو او نړیوالو سازمانونو څارونکي او لیدونکي څارنه کوي.

(۵) عمومی رایو ته د مراجعی کولو څرنګوالی د هغې موضوع ته په پام سره د کمیسیون په جلا کړنلاره کې تنظیمیږي.

شپاړسم فصل

متفرقه حکونه

فرعی ټاکنی

اووه او یایمه ماده:

(۱) که چېرې د ولسی جرګې،

ولایتي شورې، ولسوالۍ شورې، کلي شورې او یا د ښاروالۍ مجلس یو غړی ووژل شي، د پاتې دورې لپاره د اړوندې حوزې په کچه ټاکنې ترسره کېږي، په دې شرط چې لږترلږه د کاري دورې پای ته رسېدو ته یو کال پاتې وي.

(۲) که چېرې ښاروال ووژل شي، ټاکنې د اړوندې ټاکنيزې حوزې په کچه ترسره کېږي.

ژمن لیک (تعهدنامه)

اته او یایمه ماده:

کاندیدان، سیاسي ګوندونه او د ګوندونو ائتلاف، رسنۍ، ناظرین او مشاهدین مکلف دي چې د کمېسیون له خوا برابر شوی ژمن لیک لاسلیک کړي.

د لایحې و، کرنلارو او د

لارښوونو وضع کول

نه او یایمه ماده:

(۱) کمېسیون او د شکایتونو مرکزي کمېسیون مکلف دي، ددې قانون د حکمونو د بڼه تطبیق په منظور هر یو په خپله برخه کې، جلا لایحې، کرنلارې او لارښوونه وضع او خپاره کړي.

(۲) کمېسیون او د شکایتونو مرکزي کمېسیون مکلف دي، په دې قانون کې درج شوي

و رهنمودها

ماده هفتاد ونهم:

(۱) کمېسیون و کمېسیون مرکزي شکایات مکلف اند به منظور تطبیق بهتر احکام این قانون، هر یک به سهم خویش لوائح، طرز العمل ها و رهنمود های جداگانه را وضع و نشر نمایند.

(۲) کمېسیون و کمېسیون مرکزي شکایات مکلف اند لوائح، طرز العمل ها و رهنمود های مندرج این قانون را حداقل (۹۰) روز قبل از روز برگزاری انتخابات نشر نماید.

انفاذ

ماده هشتادم:

(۱) این قانون از تاریخ توشیح، نافذ و در جریده رسمی نشر می گردد.

(۲) هرگاه موضوعات مرتبط به انتخابات در قوانین دیگر با مفاد مواد این قانون در مخالفت قرار گیرد، احکام این قانون مدار اعتبار می باشد.

(۳) با انفاذ این قانون تمام قوانین، فرامین تقنینی، تعدیلات و ضمایم نافذ قبلی در رابطه به انتخابات ملغی می گردد.

لايحي، کړنلارې او لارښودونه د
ټاکنو له جوړېدو څخه لږترلږه (۹۰)
ورځې د مخه خپاره کړي.

انفاذ

اتيایمه ماده:

(۱) دغه قانون د توشیح له نیتې
څخه نافذ او په رسمي جریده کې
خپریږي.

(۲) که چېرې په نورو قوانینو کې
په ټاکنو پورې تړلي موضوعاتې،
د دغه قانون له موادو سره په ټکر
کې راشي، د دغه قانون حکمونه د
اعتبار وړ گڼل کېږي.

(۳) د دغه قانون په نافذېدو سره د
ټاکنو په هکله ټول مخکنې نافذ شوي
قوانین، تقنیني فرمانونه، تعدیلونه
او ضمیمې لغو کېږي.